

Аудиторська фірма
"Капітал груп"

Україна, Київ
e-mail: audit.capital@gmail.com

тел.: 528-26-55
521-24-05
+38 (050) 462-35-15

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

НАЛЕЖНИЙ АДРЕСАТ:

Керівництву Товариства з обмеженою відповідальністю «ДТЕК СЕРВІС» та іншим користувачам

I. ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

ДУМКА

Незалежною аудиторською фірмою Товариством з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «КАПІТАЛ ГРУП» проведено аудит консолідованої фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «ДТЕК СЕРВІС» (далі по тексту – Товариство, ТОВ «ДТЕК СЕРВІС») в складі фінансової звітності материнської компанії ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» та її дочірньої компанії ТОВ «Д.ЕКО» (далі – Група) станом на 31 грудня 2022 року та за рік, що закінчився на вказану дату.

Основні відомості про юридичну особу:

Повне найменування	Товариство з обмеженою відповідальністю «ДТЕК СЕРВІС»
Ідентифікаційний код	34456687
Місцезнаходження	Україна, 04119, місто Київ, вул. Хохлових Сім'ї, будинок 8, літера 20Д
Назви органів управління	Загальні Збори
Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань:	
Дата запису в ЄДР	11.10.2022 р.
Номер запису	1000681070044040201
Види економічної діяльності	80.10 Діяльність приватних охоронних служб (основний) 78.10 Діяльність агентств працевлаштування 81.21 Загальне прибирання будинків 82.99 Надання інших допоміжних комерційних послуг, н.в.і.у. 49.39 Інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у. 62.02 Консультування з питань інформатизації 69.20 Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування 86.90 Інша діяльність у сфері охорони здоров'я 86.22 Спеціалізована медична практика 86.21 Загальна медична практика 86.10 Діяльність лікарняних закладів

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Групи, що складається з консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2022 року, консолідованого звіту про сукупний дохід, консолідованого звіту про рух грошових коштів, консолідованого звіту про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, консолідована фінансова звітність Групи, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Групи станом на 31 грудня 2022 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову

звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

ОСНОВА ДЛЯ ДУМКИ

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту.

Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

СУТТЄВА НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ, ЩО СТОСУЄТЬСЯ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ

Ми звертаємо увагу на Примітку № 3 у консолідованої фінансової звітності, в якій розкривається, що 24 лютого 2022 року в Україні введено воєнний стан у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України. Активний конфлікт триває в кількох великих містах України та навколо них. На дату випуску цієї фінансової звітності конфлікт не було вирішено, і його наслідки наразі невизначені. Керівництво вважає, що воно вживає відповідні заходи для підтримки стабільної роботи Групи, необхідній у нинішніх обставинах.

Як зазначено в Примітці № 3, ці події вказують, що існує суттєва невизначеність, що може в майбутньому поставити під значний сумнів здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

ПОЯСНЮВАЛЬНИЙ ПАРАГРАФ

Середовище діяльності та ризики притаманні Україні

Ми звертаємо увагу на Примітку № 2 до консолідованої фінансової звітності, в якій Група надає оцінку впливу різних чинників, притаманних Україні, на свою діяльність.

Вплив COVID-19 на діяльність Групи

Звертаємо увагу користувачів на Примітку № 3 до консолідованої фінансової звітності, в якій наводиться оцінка впливу спалаху коронавірусної хвороби (COVID-19) на діяльність Групи.

Звітність у форматі iXBRL

Згідно з чинним законодавством станом на дату цього звіту аудитора консолідована фінансова звітність Групи відповідно до МСФЗ повинна бути підготовлена в єдиному електронному форматі (iXBRL). Як описано у Примітці

№ 3 до консолідованої фінансової звітності, станом на дату цього звіту аудитора управлінський персонал Групи ще не підготував звіт у форматі iXBRL, і планує підготувати та подати звіт у форматі iXBRL протягом 2023 року.

Висловлюючи нашу думку, ми не брали до уваги ці питання.

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ АУДИТУ

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Крім питання, викладеного у розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності», ми визначили наступні ключові питання аудиту, інформацію щодо яких надаємо в нашому звіті.

№ з/п	Ключове питання аудиту	Аудиторські процедури стосовно ключового питання
1.	<p>Ризик впливу військової агресії</p> <p>Як зазначено у Примітці № 3, весь рівень можливого впливу подальшого розвитку військових дій на діяльність Групи невідомий, але його масштаби можуть бути серйозними.</p> <p>Незважаючи на єдину суттєву невизначеність, пов'язану з війною в Україні, керівництво продовжує вживати заходів для мінімізації впливу на діяльність Групи.</p>	<p>Ми отримали розуміння та оцінили наявну інформацію, оцінки та судження керівництва Групи щодо ризику впливу військової агресії та застосування припущення безперервності діяльності для підготовки цієї фінансової звітності.</p> <p>Ми розглянули та проаналізували всю доступну інформацію про можливий вплив військових дій на діяльність Групи протягом наступних 12 місяців з дати складання цієї фінансової звітності, включаючи такі процедури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - провели інтерв'ю з вищим керівництвом Групи щодо: <ul style="list-style-type: none"> поточного впливу військових дій на активи та діяльність Групи; вплив змін у галузевому, податковому та іншому законодавстві; затверджених та потенційних змін в операційній, інвестиційній та фінансовій діяльності Групи при різних сценаріях розвитку військових дій; судження та оцінки керівництва щодо доречності застосування припущення безперервності діяльності для підготовки цієї фінансової звітності; - розглянули прогностичні фінансові результати та грошові потоки на попередні періоди за різними сценаріями розвитку військових дій на території України та оцінили можливість Групи продовжувати діяльність на безперервній основі; - ознайомились з найбільш актуальною до дати звіту інформацією про втрачені та пошкоджені активи Групи через військові дії, знищені або зупинені виробничі об'єкти Групи;

№ з/п	Ключове питання аудиту	Аудиторські процедури стосовно ключового питання
		<p>- здійснили у доступних джерелах інформації пошук новин про діяльність Групи після звітної дати.</p>
2.	<p>Повнота і своєчасність визнання доходів від основної діяльності</p> <p>Згідно МСФЗ (IFRS) 15 Група визнає виручку від реалізації послуг в момент виконання умов договору в конкретний момент часу. Виконання договору - надання послуги, коли клієнт отримує контроль над такою послугою.</p> <p>Дохід від реалізації послуг є одним з ключових елементів фінансової звітності (Примітка № 23 до консолідованої фінансової звітності).</p> <p>МСФЗ 15 вимагає застосовувати судження і враховувати всі доречні факти і обставини на кожному з етапів моделі щодо договорів з покупцями.</p> <p>Виконання керівництвом Групи вимог стандарту, зокрема, ідентифікація контракту, виявлення зобов'язань щодо виконання, визначення ціни операції, передбачає застосування значних оцінок та суджень.</p>	<p>Ми отримали розуміння та оцінили наявну інформацію, оцінки та судження керівництва Групи щодо повноти і своєчасності визнання доходів від основної діяльності.</p> <p>Основою нашого підходу задля зниження ризику суттєвих викривлень при визнанні доходів Групи було:</p> <ul style="list-style-type: none"> -оцінка наявних у Групи засобів внутрішнього контролю, запроваджених з метою своєчасного виявлення, достовірної оцінки та забезпечення повноти та достатності відображення в обліку нарахованих доходів, у тому числі відповідної ІТ-системи; -аналіз ключових питань визначення виручки за МСФЗ 15, що були використані керівництвом Групи для обліку виручки у 2022 році та для правильного застосування положень МСФЗ 15; -здійснення вибірки та отримання підтвердження від контрагентів Групи щодо залишків дебіторської заборгованості на звітну дату; -інспектування правильності бухгалтерського обліку продажу (кореспонденції рахунків, облікових реєстрів) та відображення в фінансовій звітності Групи; -тестування операцій по визнанню доходу і перевірка, що вони були визнанні у належному періоді; -виконання аналітичних процедур щодо визнання доходів, а також порівняння результатів поточної діяльності з показниками за минулий період. <p>Також, ми проаналізували розкриття інформації у консолідованій фінансовій звітності Групи в Примітці № 23 до консолідованої фінансової звітності.</p>
3.	<p>Оцінка очікуваних кредитних збитків</p> <p>Група визнає за дебіторською заборгованістю оціночний резерв під очікувані кредитні збитки протягом терміну дії безпосередньо з її визнання виходячи з спрощеного підходу.</p> <p>Це питання було одним з найбільш значущих для нашого аудиту, оскільки використання</p>	<p>Основою нашого підходу задля зниження ризику суттєвих викривлень при визнанні резерву під очікувані кредитні збитки було:</p> <ul style="list-style-type: none"> -перевірка методології оцінки очікуваних кредитних збитків стосовно дебіторської заборгованості, яку використовувала Група; -аналіз методології та даних, що використовувалися в рамках застосованої моделі, на предмет їх доречності та відповідності, а основні припущення, що були застосовані – на предмет обґрунтованості;

№ з/п	Ключове питання аудиту	Аудиторські процедури стосовно ключового питання
	<p>моделі та припущень щодо оцінки резерву очікуваних кредитних збитків потребує застосування професійного судження керівництва Групи. Інформація щодо торгової дебіторської заборгованості наведена в Примітці № 14 до консолідованої фінансової звітності Групи.</p> <p>Відповідно до спрощеного підходу для оцінки очікуваних кредитних збитків Група використовує коефіцієнт кредитного ризику (очікуваний відсоток втрат) з матриці оціночних резервів.</p> <p>Керівництво оцінює очікувані кредитні збитки на основі аналізу окремих заборгованостей. Фактори, що приймаються до уваги, включають аналіз строків погашення торгової та іншої дебіторської заборгованості порівняно з умовами контрактів та фінансовим становищем дебітора та історію платежів клієнта.</p> <p>При цьому всі фінансові активи Групи з метою нарахування оцінного резерву (резерву сумнівних боргів) поділено на групи.</p> <p>Кожні півроку (рік) залежно від змін у платіжній дисципліні покупця оновлюються історичні ймовірності дефолтів, що спостерігаються, за минулі періоди, аналізуються зміни в прогнозних оцінках і на цій основі переглядаються коефіцієнти кредитного ризику.</p>	<p>-інспектування коректності класифікацій залишків дебіторської заборгованості для їх подальшої оцінки з залежності від характеристик кредитного ризику і термінів прострочення;</p> <p>-перевірка застосування відповідних коефіцієнтів при визначенні резерву під очікувані кредитні збитки;</p> <p>-перерахунок відстроченого податку по очікуваним кредитним збиткам.</p> <p>На підставі отриманих доказів ми знаходимо судження керівництва, які використані в моделі оцінки резерву під очікувані кредитні збитки при існуючому використанні, прийнятними та відповідними.</p> <p>Ми прийшли до висновку, що в Примітці № 14 до консолідованої фінансової звітності, розкрита вся належна інформація.</p>
4.	<p>Операції з пов'язаними сторонами</p> <p>ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» та пов'язані з Групою інші підприємства знаходяться під спільним контролем DTEK GROUP B.V.</p>	<p>Ми отримали розуміння та оцінили наявну інформацію, оцінки та судження керівництва Групи щодо обліку операцій з пов'язаними сторонами.</p> <p>Основою нашого підходу задля зниження ризику суттєвих викривлень при визнанні операцій з пов'язаними сторонами було:</p>

№ з/п	Ключове питання аудиту	Аудиторські процедури стосовно ключового питання
	<p>Група входить до групи компаній System Capital Management (SCM). Суттєві операції здійснюються як між підприємствами, що знаходяться під спільним контролем так і з компаніями групи SCM.</p> <p>Відповідно, повнота відображення операцій з пов'язаними сторонами у консолідованій фінансовій звітності та їх оцінка мають суттєве значення при проведенні нами аудиту консолідованій фінансовій звітності звітного періоду (Примітка № 9 до консолідованій фінансовій звітності).</p>	<p>-аналіз отриманого від керівництва Групи переліку пов'язаних сторін на повноту включення усіх підприємств, які можуть бути визнані пов'язаними сторонами;</p> <p>-аналіз отриманого від керівництва Групи переліку пов'язаних сторін на повноту включення усіх підприємств, які можуть бути визнані пов'язаними сторонами;</p> <p>-перевірка відповідності вимогам МСФЗ оцінки активів, зобов'язань та операцій, що виникли у взаємовідносинах з пов'язаними сторонами;</p> <p>-тестування наявності ознак незвичайних операцій, що виходять за межі звичайного перебігу господарської діяльності.</p> <p>Також, ми проаналізували розкриття інформації у консолідованій фінансовій звітності Групи в Примітці № 9 до консолідованій фінансовій звітності.</p>

НАША МЕТОДОЛОГІЯ АУДИТУ

Наша методологія аудиту передбачає визначення суттєвості і оцінку ризиків суттєвого викривлення консолідованій фінансовій звітності. Зокрема, ми проаналізували, в яких областях Керівництво виносило суб'єктивне судження, наприклад, щодо значущих бухгалтерських оцінок, що включало застосування припущень і розгляд майбутніх подій, з якими, в силу їх характеру, пов'язані невизначеності. Ми також розглянули ризик обходу засобів внутрішнього контролю Керівництвом, включаючи, крім іншого, оцінку наявності ознак необ'єктивності Керівництва, яка створює ризик істотного спотворення внаслідок недобросовісних дій.

Визначення обсягу аудиту

Обсяг аудиту визначено нами таким чином, щоб ми могли отримати прийнятні аудиторські докази у достатньому обсязі для висловлення нашої думки про те, чи складена консолідована фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування з урахуванням обґрунтованості облікових оцінок, засобів контролю, а також специфіки галузі, в якій Група здійснює свою діяльність.

Аудитори перевіряли консолідовану фінансову звітність на основі тестування. Рівень тестування, яке ми проводили, ґрунтується на нашій оцінці ризику того, чи стаття у консолідованій фінансовій звітності може бути суттєво викривлена. У зв'язку з цим наш аудиторський підхід був зосереджено на тих сферах діяльності Групи, які вважалися нами значними для результатів діяльності за звітний період та фінансового стану на 31.12.2022 р.

Під час розробки плану аудиту, ми отримували розуміння Групи і її середовища для того, щоб виявити і оцінити ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Наш план аудиту був розроблений таким чином, щоб зосередити увагу на виявлених областях значного ризику.

Значні ризики виникають у більшості аудитів та часто пов'язані із бізнес-ризиками, які можуть призвести до суттєвих викривлень, наприклад, внаслідок незвичайних операцій, або застосування управлінським персоналом суджень стосовно статей консолідованої фінансової звітності, яким властивий високий ступінь невизначеності.

Ми проводили детальне тестування операцій і залишків на кінець періоду, де наш аналіз ризику або результати наших аналітичних процедур вказують на необхідність отримання нами додаткової аудиторської впевненості. З іншого боку, ми поклалися на систему внутрішнього контролю, що діє у Групі, у разі, якщо інші аудиторські процедури виявляються недоцільними або недостатніми.

Ми виконували наступні дії у зв'язку зі значними ризиками суттєвого викривлення.

Аудиторські оцінки

При ознайомленні з цим звітом необхідно враховувати обмежений як зазначено вище характер процедур з оцінки питань, пов'язаних з діяльністю Групи, організацією системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю.

Крім того, слід враховувати, що критерії оцінки питань, пов'язаних з діяльністю Групи, організацією системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю, використовувані нами, можуть відрізнятися від критеріїв, що застосовуються Групою.

Наводимо інформацію та відповідні розкриття щодо вищезазначених вимог Закону.

Опис та оцінка ризиків

Під час аудиту консолідованої фінансової звітності, за результатами якого складено цей Звіт незалежного аудитора, ми виконали аудиторські процедури оцінки ризиків суттєвого викривлення інформації у консолідованій фінансовій звітності, що перевірялася, зокрема, внаслідок шахрайства, що включають:

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності розкрито у Примітці № 33 до консолідованої фінансової звітності Групи. Група може зіткнутися з труднощами при виконанні зобов'язань, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями.

Група щодня стикається з цим ризиком у зв'язку з вимогами щодо використання її вільних грошових коштів. Керівництво Групи здійснює моніторинг помісячних прогнозів грошових потоків Групи.

Дії у відповідь та вжиті заходи

Ми виконали аналітичні процедури по суті разом із детальними тестами як процедурами по суті відповідно до вимог професійних стандартів щодо відображених сум/або коефіцієнтів, беручи до уваги джерело, порівнянність, характер і відповідність доступної інформації та заходи внутрішнього контролю за підготовкою консолідованої фінансової звітності.

Ми проаналізували обставини, що можуть вплинути на коефіцієнти, які використовуються для оцінки фінансового стану, результати діяльності або рух грошових коштів Групи, та можуть призвести до викривлень інформації, зокрема зміни в тенденціях чи важливих коефіцієнтах консолідованої фінансової звітності або їх співвідношеннях.

Ми виконали процедури зовнішнього підтвердження щодо залишків рахунків дебіторської заборгованості та їх умови, а також провели інспектування документів після завершення періоду і системи внутрішнього контролю Групи, пов'язаною зі сплатою дебіторської заборгованості та інших фінансових активів.

В результаті ми встановили, що Група періодично проводить моніторинг показників ліквідності та вживає заходів, для запобігання зниження встановлених показників ліквідності. Такими заходами є постійне підтримання наявності достатнього рівня грошових коштів, ліквідних фінансових ресурсів для виконання зобов'язань при настанні термінів їх погашення. Основу фінансових ресурсів, відмінних від високоліквідних ресурсів – грошових коштів Групи, складають розрахунки зі споживачами. Група здійснює постійний моніторинг стану розрахунків споживачів та інших дебіторів за надані послуги, активно застосовуючи механізми впливу на боржників, передбачені законодавством, що дозволяє досягати ефективного стану управління ризиком ліквідності. Група аналізує свої активи та зобов'язання за строками їх погашення та планує свою ліквідність залежно від очікуваних строків виконання зобов'язань за відповідними інструментами.

ІНША ІНФОРМАЦІЯ

Щодо Звіту про управління

Управлінський персонал Групи несе відповідальність за іншу інформацію, що подається разом з консолідованою фінансовою звітністю та аудиторським висновком. Інша інформація включає інформацію, що міститься в консолідованому Звіті про управління, але не містить консолідованої фінансової звітності та нашого звіту аудитора щодо неї.

Наша думка щодо консолідована фінансової звітності не поширюється на таку іншу інформацію і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з такою іншою інформацією, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення.

Ми не виявили фактів не узгодженості іншої інформації, зазначеної у консолідованому Звіті про управління з консолідованою фінансовою звітністю Товариства, які б необхідно було включити до звіту аудитора.

ІНШІ ПИТАННЯ

Аудит консолідованої фінансової звітності Групи за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, був проведений іншим аудитором, який 31 травня 2022 року висловив думку щодо цієї консолідованої фінансової звітності.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ ТА ТИХ, КОГО НАДІЛЕНО НАЙВИЩИМИ ПОВНОВАЖЕННЯМИ

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовується, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ АУДИТОРА ЗА АУДИТ ФІНАНСОВИХ ЗВІТІВ

Нашою метою є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, який містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо таке існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності. Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- Ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик не виявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства

є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- Отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

- Оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

- Доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі.

- Оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів. З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту консолідованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

II. ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Інформація до статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII від 21 грудня 2017 року із змінами і доповненнями (надалі – «Закон № 2258-VIII»)

Відповідно до статті 14 Закону № 2258-VIII, ми наводимо наступну інформацію у нашому аудиторському звіті, яка вимагається додатково до вимог МСА.

Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту, дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності та загальна тривалість виконання аудиторських завдань без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень для надання послуг з обов'язкового аудиту

Ми вперше були призначені аудиторами Групи Рішенням одноосібного учасника ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» від 18.11.2022. Ми безперервно виконували завдання з обов'язкового аудиту консолідованої фінансової звітності Групи, становить суспільний інтерес у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», з дати договору (18.11.2022) і по дату цього звіту.

Інформація щодо аудиторських оцінок

Наші процедури оцінки ризиків з метою забезпечення основи для ідентифікації й оцінки ризиків суттєвого викривлення на рівні консолідованої фінансової звітності та тверджень для класів операцій, залишків рахунків і розкриттів інформації, серед іншого, включають наступне:

- запити управлінському персоналу, особам відповідальним за внутрішній контроль та іншим працівникам, щодо власної оцінки значущих ризиків суттєвого викривлення інформації у консолідованій фінансовій звітності, що перевіряється, у тому числі внаслідок шахрайства та встановлених заходів контролю для запобігання й виявлення шахрайства;

- запити тим, кого наділено найвищими повноваженнями, для розуміння того, як вони здійснюють: ідентифікацію значущих ризиків суттєвого викривлення інформації у консолідованій фінансовій звітності, в тому числі внаслідок шахрайства та вживання дій у відповідь на них, та внутрішній контроль, який установлений для зменшення ризиків суттєвого викривлення;

- аналітичні процедури, які виконані як процедури оцінки ризиків, включати як фінансову, так і нефінансову інформацію.

Наші процедури у відповідь на ідентифіковані ризики, серед іншого, полягали в наступному:

- огляд розкриттів до консолідованої фінансової звітності та тестування підтверджувальної документації для оцінки дотримання вимог відповідних законів і нормативних актів;
- запити управлінському персоналу та внутрішнім юристам щодо існуючих та потенційних судових позовів та претензій;
- виконання аналітичних процедур;
- ознайомлення з публічною інформацією;
- ознайомлення з кореспонденцією Групи з контролюючими органами;
- оцінювання економічного обґрунтування щодо значних операцій, які є незвичайними або виходять за межі звичайного перебігу діяльності.

Ми також повідомили відповідні ідентифіковані закони та нормативні акти, потенційні ризики шахрайства всім членом команди завдання з аудиту, включаючи внутрішніх фахівців, і зберігали протягом всього аудиту скептицизм щодо будь-яких ознак шахрайства або недотримання вимог законів і нормативних актів.

Основні застереження стосовно ризиків пов'язаних із властивими обмеженнями аудиту, про які зазначено в підрозділі «Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень» нашого звіту.

За результатами оцінки значущих ризиків суттєвого викривлення інформації у консолідованій фінансовій звітності і процедур у відповідь на них, було визначено ключові питання аудиту, інформацію про які розкрито у розділі «Ключові питання з аудиту» нашого звіту.

Опис та оцінку найбільш значущих ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, що перевіряється, у тому числі внаслідок шахрайства

Згідно з МСА 315 «Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища» ми виконали процедури, необхідні для отримання інформації, яка використовувалася під час ідентифікацій ризиків суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок помилки, а також внаслідок шахрайства у відповідності до МСА 240 «Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності».

Ми отримали розуміння зовнішніх чинників діяльності Групи, структуру його власності та корпоративного управління, структуру та спосіб фінансування, облікову політику, цілі та стратегії і пов'язані з ним бізнес-ризик, оцінки та огляди фінансових результатів.

Під час планування аудиту ми визначили, що завдання з аудиту консолідованої фінансової звітності Групи супроводжується аудиторським ризиком, складовими якого є: бізнес-ризик Групи та притаманний йому обліковий ризик.

- За нашими аудиторськими оцінками бізнес-ризик полягав у:
- фінансових ризиках, у тому числі ризику ліквідності, притаманних діяльності Групи;
 - операційних ризиках;

- ризиках, пов'язаних з економічною невизначеністю, результат якої залежить від подій, що не є під безпосереднім контролем Групи.

Значущі ризики, які потребували нашої уваги, але не призвели до модифікації нашої думки, викладені у розділі «Ключові питання аудиту» нашого Звіту незалежного аудитора.

Чітке посилання на відповідну статтю або інше розкриття інформації у фінансовій звітності (консолідованій фінансовій звітності) для кожного опису та оцінки найбільш значущих ризиків у звітності, що перевіряється, стислий опис заходів, вжитих аудитором для врегулювання таких ризиків, якщо це доречно, основні застереження щодо таких ризиків

Значні ризики виникають у більшості аудитів та часто пов'язані із бізнес-ризиками, які можуть призвести до суттєвих викривлень, наприклад, внаслідок незвичайних операцій, або застосування управлінським персоналом суджень стосовно статей консолідованої фінансової звітності, яким властивий високий ступінь невизначеності.

На підставі ідентифікації та оцінених нами ризиків суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності ми провели наступні аудиторські процедури:

- підвищення рівня професійного скептицизму (тобто, підвищення уважності до документації та необхідність у підтвердженні пояснень чи заяв управлінського персоналу Групи);

- призначити відповідний до цих обставин персонал для виконання обов'язкового аудиту, у тому числі, було призначено відповідального за огляд контролю якості виконання завдання;

- досліджували чи були наявні істотні і/чи незвичні операції, що відбулися близько перед закінченням року та на початку наступного року;

- оцінили прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації у консолідованій фінансовій звітності, зроблених управлінським персоналом Групи;

- здійснили оцінку загального подання, структури та змісту консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також того, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання так, щоб досягти достовірного їх відображення;

- проаналізувати висновки щодо прийнятності використання управлінським персоналом Групи припущень про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку на основі отриманих аудиторських доказів. Період оцінки безперервності діяльності охоплював період не менше дванадцяти місяців від дати затвердження консолідованої фінансової звітності;

- проаналізували інформацію про те, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Групи продовжувати безперервну діяльність.

Основні застереження є застереженнями щодо ризику шахрайства. Відповідно до МСА 240 під час планування аудиту ми розглядали схильність

Групи до шахрайства, урахуванням бізнес-середовища, а також засобів і методів контролю, встановлених і підтримуваних управлінським персоналом, характером угод, активів і зобов'язань, відображених в бухгалтерському обліку.

Під час нашого аудиту ми здійснювали запити управлінському персоналу Групи щодо наявності у нього інформації про будь-які знання про фактичні випадки шахрайства, які мали місце, підозрюване шахрайство, яке має вплив на Групу. У відповідь на такі запити управлінський персонал надав оцінку ризику шахрайства Групи.

Проте, основна відповідальність за запобігання і виявлення шахрайства лежить саме на управлінському персоналі Групи, який не повинен покладатися на проведення аудиту для уникнення своїх обов'язків, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю, які внаслідок властивих для аудиту обмежень можуть бути невиявлені. Властиві аудиту обмеження викладені у параграфі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Пояснення щодо того, якою мірою вважалось можливим виявити порушення, включаючи шахрайство, під час обов'язкового аудиту

Мета нашого аудиту полягає в ідентифікації та оцінці ризиків суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства, отриманні прийнятних аудиторських доказів в достатньому обсязі щодо оцінених ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства за допомогою виконання належних аудиторських процедур у відповідь на ці ризики, а також в прийнятті необхідних заходів щодо фактичних або підозрюваних випадків шахрайства, виявлених в ході аудиту. Однак основну відповідальність за запобігання і виявлення випадків шахрайства несуть ті, кого наділено найвищими повноваженнями, і управлінський персонал.

Ми провели тестування системи внутрішнього контролю з метою отримання висновків щодо її надійності та дієвості. На нашу думку, система внутрішнього контролю Групи є ефективною для запобігання фактів шахрайства. Масштаби нашої перевірки не були обмежені будь-яким способом та нам надали доступ до всієї необхідної інформації. Ми не ідентифікували факти шахрайства та не отримали доказів обставин, які можуть свідчити про можливість того, консолідована фінансова звітність містить суттєве викривлення внаслідок шахрайства.

Підтвердження того, що думка аудитора, наведена в аудиторському звіті, узгоджується з додатковим звітом для аудиторського комітету

Звіт незалежного аудитора, що надається за результатами аудиту консолідованої фінансової звітності Групи за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, узгоджений з Додатковим звітом для аудиторського комітету (органу (підрозділу), на який покладено відповідні функції). Ми не виявили жодних фактів не узгодженості інформації між Додатковим звітом для аудиторського

комітету (органу (підрозділу), на який покладено відповідні функції) та інформацією, зазначеною у Звіті незалежного аудитора.

Твердження про ненадання неаудиторських послуг, визначених статтею 6 цього Закону, і про незалежність ключового партнера з аудиту та суб'єкта аудиторської діяльності від юридичної особи під час проведення аудиту

ТОВ «АФ «КАПІТАЛ ГРУП» здійснює свою діяльність у відповідності до вимог Закону з дотриманням інших нормативно-правових актів з питань аудиту та професійних стандартів аудиту. Політика та процедури ТОВ «АФ «КАПІТАЛ ГРУП» унеможливають надання послуг заборонених законодавством України.

Незалежність Ключового партнера з аудиту та ТОВ «АФ «КАПІТАЛ ГРУП»

Ключовий партнер з аудиту та всі співробітники, які включені до Аудиторської групи для проведення аудиту Групи, підтвердили, що вони є незалежними у відповідності до етичних вимог Кодексу Етики Міжнародної Федерації Бухгалтерів. Ми також вважаємо, що наша аудиторська фірма є також незалежною по відношенню до Групи згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ.

Під час проведення аудиту нами не було встановлено жодних фактів або питань, на які ми б хотіли звернути Вашу увагу, і ми підтверджуємо, що ключовий партнер з аудиту є незалежними від Клієнта та здатний висловити об'єктивну думку про те, чи складена консолідована фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах відповідно до застосовної концептуальної основи фінансового звітування.

Інформація про інші надані аудитором або суб'єктом аудиторської діяльності юридичній особі або контрольованим нею суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, що не розкрита у звіті про управління або у фінансовій звітності

Аудитор або ТОВ «АФ «КАПІТАЛ ГРУП» не надавали інші послуги Групі або контрольованим ним суб'єктам господарювання, крім послуг з обов'язкового аудиту.

Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Питання, які викладені у цьому звіті, розглядалися лише в межах проведення аудиторської перевірки Групи за 2022 рік на основі вибіркового тестування та у обсягах, необхідних для планування та проведення аудиторських процедур, відповідно до вимог професійних стандартів.

Ми виконали аудит в обсязі, який визначений вимогами МСА, Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та інших законодавчих та нормативних актів. Наш аудит консолідованої фінансової

звітності не звільняє Керівництво або тих, кого наділено найвищими повноваженнями, від їхніх обов'язків.

Навіть дотримуючись усіх вимог МСА і нормативних актів, аудитор не може надати абсолютну впевненість у тому, що консолідована фінансова звітність не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки. Причина полягає в тому, що існують властиві обмеження аудиту, які призводять до того, що більшість аудиторських доказів, на основі яких аудитор формує висновки та на яких ґрунтується аудиторська думка, є швидше переконливою, ніж остаточною. Невід'ємні обмеження аудиту є наслідком характеру консолідованої фінансової звітності, характеру аудиторських процедур та потреби, щоб аудит проводився у межах розумного періоду часу та обґрунтованої вартості.

Ми несемо відповідальність за формування та висловлення думки про консолідовану фінансову звітність, яка підготовлена Керівництвом під наглядом тих, кого наділено найвищими повноваженнями. Наш аудит консолідованої фінансової звітності не звільняє Керівництво або тих, кого наділено найвищими повноваженнями, від їх обов'язків. Ми несемо відповідальність за проведення аудиту відповідно до МСА. Аудит передбачає отримання обґрунтованої, а не абсолютної, впевненості у тому, що консолідована фінансова звітність не містить суттєвих викривлень. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо таке існує. Аудит включає в себе розгляд системи внутрішнього контролю за підготовкою консолідованої фінансової звітності в якості основи для розробки відповідних аудиторських процедур, але не з метою висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю за підготовкою консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за запобігання недотриманню вимог і не можна очікувати, що аудитор виявить недотримання всіх законів та нормативних актів.

ІНШІ ЕЛЕМЕНТИ

Основні відомості про суб'єкта аудиторської діяльності, що провів аудит

Назва аудиторської фірми	Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «КАПІТАЛ ГРУП»
Ідентифікаційний код	33236268
Розділ Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності	Розділ «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес»
Номер, дата видачі свідоцтва про внесення до Реєстру суб'єктів, які можуть здійснювати Аудиторську діяльність	Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 3532 від 27.01.2005 р.

Інформація про проходження перевірки системи контролю якості аудиторських послуг	Наказ ОСНАД від 21.12.2020 р. №61-кя Наказ ОСНАД від 02.06.2022 р. № 17-кя
Веб-сайт аудиторської фірми	af-capitalgroup.com

Ключовим партнером з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є:

Андрій ЧУСНКОВ

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 100273

Директор
ТОВ «АФ «КАПІТАЛ ГРУП»

Валентин КЛИМЕНКО

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 100289

Адреса аудиторської фірми: 03150, м. Київ, вул. Антоновича, 172А, оф. 818.

Дата аудиторського звіту: 14 квітня 2023 року.

ТОВ «ДТЕК СЕРВІС»

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчується 31 грудня 2020 року

**Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС"
Код ЄДРПОУ - 34456687**

**КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
згідно з МСФЗ за 2022 рік**

ЗМІСТ

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	21
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН.....	22
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД.....	24
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	26
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ	28
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ	30
1.Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС" та його діяльність.....	32
2.Умови, в яких працює Група.....	33
3.Основи підготовки і подання звітності	34
4.Основні принципи облікової політики	35
5.Істотні облікові оцінки і судження при застосуванні облікової політики	49
6.Політика управління капіталом	52
7.Застосування нових та переглянутих Міжнародних стандартів фінансової звітності	53
8.Використання справедливої вартості.....	55
9.Розрахунки і операції з пов'язаними сторонами	56
10.Основні засоби (до рядків консолідованого балансу 1005, 1010).....	58
11.Нематеріальні активи (до рядку консолідованого балансу 1000).....	59
12.Довгострокова дебіторська заборгованість (до рядку консолідованого балансу 1040).....	60
13.Товарно-матеріальні запаси (до рядку консолідованого балансу 1100)	60
14.Дебіторська заборгованість з основної діяльності, інша дебіторська заборгованість, аванси видані (до рядків консолідованого балансу 1125, 1130, 1140, 1155)	61
15.Інші оборотні активи (до рядку консолідованого балансу 1190).....	63
16.Гроші та їх еквіваленти та поточні фінансові інвестиції (до рядку консолідованого балансу 1165).....	64
17.Статутний капітал (до рядків консолідованого балансу 1400, 1410, 1420).....	64
18.Інші довгострокові зобов'язання (до рядків консолідованого балансу 1515, 1610).....	65
19.Інші короткострокові зобов'язання (до рядків консолідованого балансу 1600).....	65
20.Податки до сплати (до рядку консолідованого балансу 1620)	65
21.Кредиторська заборгованість з основної діяльності та інша кредиторська заборгованість (до рядків консолідованого балансу 1615, 1625, 1630, 1635, 1690)	66
22.Поточні забезпечення (до рядку консолідованого балансу 1660).....	66
23.Аналіз послуг по категоріях (до рядку 2000 консолідованого звіту про фінансові результати).....	67
24.Собівартість реалізованої продукції (до рядку 2050 консолідованого звіту про фінансові результати).....	67
25.Адміністративні витрати (до рядку 2130 консолідованого звіту про фінансові результати)	68
26.Інші та інші операційні доходи (до рядків 2120 та 2240 консолідованого звіту про фінансові результати).....	68
27.Інші витрати та інші операційні витрати (до рядків 2180 та 2270 консолідованого звіту про фінансові результати) ...	68
28.Фінансові доходи і витрати (до рядків 2220, 2250 консолідованого звіту про фінансові результати)	69
29.Податок на прибуток (до рядку 2300 консолідованого звіту про фінансові результати).....	69
30.Інші операційні витрати (до рядку 2520 консолідованого звіту про фінансові результати).....	70
31.Умовні та контрактні зобов'язання	71
32.Справедлива вартість фінансових інструментів	71
33.Оцінки та управління ризиками.....	72
34.Події після звітної дати.....	77
35.Затвердження консолідованої фінансової звітності	77

**ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ
КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**

Керівництво несе відповідальність за підготовку консолідованої фінансової звітності, яка достовірно відображає фінансовий стан **Товариства з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС"** (далі – "Компанія") та його дочірніх підприємств (далі - Група) станом на 31 грудня 2022 року, а також результати його діяльності, рух грошових коштів та зміни у власному капіталі за рік, що закінчився на цю дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - "МСФЗ").

При підготовці консолідованої фінансової звітності керівництво Групи несе відповідальність за:

- Вибір належних принципів бухгалтерського обліку та їх послідовне застосування;
- Застосування обґрунтованих оцінок і припущень;
- Дотримання відповідних МСФЗ і розкриття всіх суттєвих відхилень в примітках до консолідованої фінансової звітності;
- Підготовку консолідованої фінансової звітності, виходячи з допущення, що Група продовжуватиме свою діяльність в найближчому майбутньому, за винятком випадків, коли таке допущення неправомірне.

Керівництво Групи також несе відповідальність за:

- Розробку, впровадження і забезпечення функціонування ефективної і надійної системи внутрішнього контролю у Групи;
- Підтримку системи бухгалтерського обліку, що дозволяє у будь-який момент підготувати з достатнім ступенем точності інформацію про фінансове положення Групи і забезпечити відповідність консолідованої фінансової звітності вимогам МСФЗ;
- Вживання заходів в межах своєї компетенції для забезпечення збереження активів Групи;
- Запобігання і виявлення фактів шахрайства та інших зловживань.

Консолідована фінансова звітність Групи за 2022 рік була затверджена 07.04.2023 року від імені Керівництва Групи:

Директор

М.П.

Шишлова Тетяна Петрівна

підпис

прізвище, ім'я, по батькові

Менеджер по роботі з операційними

компаніями

Кот Наталя Степанівна

підпис

прізвище, ім'я, по батькові

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

станом на 31 грудня 2022 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

		КОДИ		
		2022	12	31
Підприємство ТОВ "ДТЕК СЕРВІС"		за ЄДРПОУ		
Територія <u>Київська</u>		8036100000		
Організаційно-правова форма господарювання		240		
Вид економічної діяльності		80.10		
Середня кількість працівників ¹		1364		
Адреса, телефон		вулиця ЛЬВА ТОЛСТОГО, буд. 57, М. КИЇВ, 01032		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака				
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності		v		

Консолідований Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2022 р.

Форма №1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	№ примітки	На початок звітного періоду (скориговано)	На кінець звітного періоду
1	2	2а	3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	11	842 529	727 446
первісна вартість	1001		1 118 982	1 168 741
накопичена амортизація	1002		276 453	441 295
Незавершені капітальні інвестиції	1005	10	107 178	65 555
Основні засоби	1010	10	908 479	1 072 901
первісна вартість	1011		1 671 578	1 837 954
Знос	1012		763 099	765 053
Інвестиційна нерухомість	1015			
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			
інші фінансові інвестиції	1035			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	12	-	67 519
Відстрочені податкові активи	1045	29	68 586	79 034
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095		1 926 772	2 012 455
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	13	3 813	4 926
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	14	329 758	416 652
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	14	22 424	28 674
з бюджетом	1135		1 289	4 669
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	3 348
дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахування доходів	1140	14	519	568
дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	14	70 996	13 358
Гроші та їх еквіваленти	1165	16	129 232	43 906
Витрати майбутніх періодів	1170		1 831	
Інші оборотні активи	1190	15	577 982	103 934
Усього за розділом II	1195		1 137 844	616 687
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		34	-

ТОВ «ДТЕК СЕРВІС»

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчується 31 грудня 2020 року

Баланс	1300		3 064 650	2 629 142
---------------	-------------	--	------------------	------------------

Пасив	Код рядка	№ примітки	На початок звітного періоду (скориговано)	На кінець звітного періоду
1	2	2а	3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	17	1 569 458	1 569 458
Капітал у дооцінках	1405			
Додатковий капітал	1410		3	8 863
Резервний капітал	1415			
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	17	(154 003)	(53 879)
Неоплачений капітал	1425			
Вилучений капітал	1430			
Усього за розділом I	1495		1 415 458	1 524 442
II. Довгострокові зобов'язання				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500			
Довгострокові кредити банків	1510			
Інші довгострокові зобов'язання	1515	18	316 365	477 978
Довгострокові забезпечення	1520			
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525			
Усього за розділом II	1595		316 365	477 978
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	19	280 175	-
Векселі видані	1605			
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	18	117 857	116 345
товари, роботи, послуги	1615	21	274 852	71 062
рахунками з бюджетом	1620	20	50 420	9 115
у тому числі з податку на прибуток	1621		24 350	
рахунками зі страхування	1625	21	2 617	369
рахунками з оплати праці	1630	21	21 545	10 966
поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	21	25 763	25 564
поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640			
поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645			
Поточні забезпечення	1660	22	107 042	68 066
Доходи майбутніх періодів	1665			
Інші поточні зобов'язання	1690	21	452 556	325 235
Усього за розділом III	1695		1 332 827	626 722
Баланс	1900		3 064 650	2 629 142

Ця консолідована фінансова звітність затверджена до випуску від імені Групи 07.04.2023 року:

Директор

М.П.

Менеджер по роботі з операційними компаніями

Шишлова Тетяна Петрівна

Кот Наталя Степанівна

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2022	12	31
			34456687		
(найменування)					
Консолідований Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)					
за Рік 2022 р..					
Форма №2					
Код за ДКУД					
1801003					

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	№ примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	2а	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	23	1 618 693	1 855 406
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	24	(1 245 389)	(1 458 159)
Валовий:				
Прибуток	2090		373 304	397 247
Збиток	2095			
Інші операційні доходи	2120	26	120 542	230 589
Адміністративні витрати	2130	25	(50 141)	(49 294)
Витрати на збут	2150			
Інші операційні витрати	2180	27	(237 767)	(295 742)
Фінансові результати від операційної діяльності:				
Прибуток	2190		205 938	282 800
Збиток	2195			
Дохід від участі в капіталі	2200			
Інші фінансові доходи	2220	28	12 178	7 494
Інші доходи	2240	26	125 225	266 429
Фінансові витрати	2250	28	(120 633)	(65 503)
Втрати від участі в капіталі	2255			
Інші витрати	2270	27	(99 404)	(264 644)
Фінансові результати до оподаткування:				
Прибуток	2290		123 304	226 576
Збиток	2295			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	29	(23 180)	(40 554)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305			
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток	2350		100 124	186 022
Збиток	2355			

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	№ примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	2а	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400			
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415			
Інший сукупний дохід	2445		8 860	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		8 860	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455			
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		8 860	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		108 984	186 022

Усі статті іншого сукупного доходу не будуть у подальшому перенесені у прибуток чи збиток.

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	№ примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	2а	3	4
Матеріальні затрати	2500	24, 25,27	25 497	30 959
Витрати на оплату праці	2505	24, 25,27	571 210	663 445
Відрахування на соціальні заходи	2510	24, 25,27	101 032	125 132
Амортизація	2515	24, 25,27	338 335	283 830
Інші операційні витрати	2520	30	397 336	699 620
Разом	2550		1 434 326	1 802 986

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	№ примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	2а	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600			
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605			
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн	2610			
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн	2615			
Дивіденди на одну просту акцію	2650			

Ця консолідована фінансова звітність затверджена до випуску від імені Групи 07.04.2023 року.

Директор

М.П.

Менеджер по роботі з операційними компаніями

Шишлова Тетяна Петрівна

Кот Наталя Степанівна

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2022	12	31
			34456687		
(найменування)		за ЄДРПОУ			
Консолідований Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)					
за 2022 р.					
Форма №3		Код за ДКУД	1801004		

Стаття	Код рядка	№ примітки	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		2 018 487	2 407 126
Повернення податків і зборів	3005			
у тому числі податку на додану вартість	3006			
Цільового фінансування	3010			
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011			
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		8 717	1 248
Надходження від повернення авансів	3020		7 296	1 406
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		4 265	7 135
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		83	13
Надходження від операційної оренди	3040			
Надходження від страхових премій	3050			
Інші надходження	3095		6 710	7 595
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(239 831)	(391 973)
Праці	3105		(507 446)	(522 906)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(111 370)	(124 223)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(447 374)	(414 337)
Зобов'язань з податку на прибуток	3116		(61 328)	(43 130)
Зобов'язань з податку на додану вартість	3117		(259 491)	(235 525)
Зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(126 555)	(135 682)
Авансів	3135		(336 645)	(287 980)
Повернення авансів	3140		(8 920)	(522)
Повернення цільових внесків	3145			
Зобов'язань за страховими контрактами	3150			
Інші витрачання	3190		(7 261)	(8 238)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		386 711	674 344
Надходження від реалізації:				
фінансових інвестицій	3200			
необоротних активів	3205		1 512	79 286
Надходження від отриманих:				
Відсотків	3215			
Дивідендів	3220			
Надходження від погашення позик	3230		658 177	2 626 667
Інші надходження	3250		572	24

ТОВ «ДТЕК СЕРВІС»**Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчується 31 грудня 2020 року**

Витрачання на придбання:				
фінансових інвестицій	3255			
необоротних активів	3260	(339 269)		(507 968)
Витрачання на надання позик	3275	(288 424)		(3 087 294)
Інші платежі	3290	(2 060)		
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	30 508		(889 285)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300			9 426
Отримання позик	3305	1 282 964		3 379 620
Інші надходження	3340			
Витрачання на:				
Погашення позик	3350	(1 691 608)		(2 821 506)
Сплату дивідендів	3355			(238 733)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(467)		(2 596)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди				
	3365	(93 153)		(191 240)
Інші платежі	3390			
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(502 264)		134 971
Чистий рух коштів за звітний період	3400	(85 045)		(79 970)
Залишок коштів на початок року	3405	129 232		209 252
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(281)		(50)
Залишок коштів на кінець року	3415	43 906		129 232

Ця консолідована фінансова звітність затверджена до випуску від імені Групи 07.04.2023 року.

Директор

М.П.

Менеджер по роботі з операційними компаніями**Шишлова Тетяна Петрівна****Кот Наталя Степанівна**

ТОВ «ПЕК СЕРВІС»

Стаття	Код рядка	№ примітки	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	3	4	5	6	7	8	9	10
Відрахування до резервного капіталу	4210									
Внески учасників:										
Внески до капіталу	4240									
Погашення заборгованості з капіталу	4245									
Вилучення капіталу:										
Викуп акцій (часток)	4260									
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265									
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270									
Вилучення частки в капіталі	4275									
Інші зміни в капіталі	4290									
Списання протягом звітнього року частини суми дооцінки	4291									
Відстрочене податкове зобов'язання з суми дооцінки необоротних активів	4292									
Інші зміни в капіталі	4293									
Разом змін у капіталі	4295				8 860		100 124			108 984
Залишок на кінець року	4300	3,17	1 569 458		8 863		(53 879)			1 524 442

Ця консолідована фінансова звітність затверджена до випуску від імені Групи 07.04.2023 року.

Директор

М.П.

Менеджер по роботі з операційними компаніями

Шишлова Тетяна Петрівна

Кот Наталя Степанівна

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

ТОВ «ДТЕК СЕРВІС»

за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
 Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчується 31 грудня 2020 року
 (суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС" за ЄДРПОУ _____
 (найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2021	12	31
34456687		

**Консолідований Звіт про власний капітал
за 2021 р.**

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	№ примітки	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	3,17	1 560 035				(101 368)			1 458 667
Коригування:										
Зміна облікової політики	4005									
Виправлення помилок	4010									
Інші зміни	4090									
Скоригований залишок на початок року	4095	3,17	1 560 035				(101 368)			1 458 667
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	29					186 022			186 022
Інший сукупний дохід за звітний період	4110									
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111									
Розподіл прибутку:										
Виплати власникам (дивіденди)	4200	17					(238 657)			(238 657)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205									

ТОВ «ДТЕК СЕРВІС»

Примітки до фінансової звітності за рік, що закінчується 31 грудня 2020 року

Стаття	Код рядка	№ примітки	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	3	4	5	6	7	8	9	10
Відрахування до резервного капіталу	4210									
Внески учасників:										
Внески до капіталу	4240	17	9 423		3					9 426
Погашення заборгованості з капіталу	4245									
Вилучення капіталу:										
Викуп акцій (часток)	4260									
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265									
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270									
Вилучення частки в капіталі	4275									
Інші зміни в капіталі	4290									
Списання протягом звітного року частини суми дооцінки	4291									
Відстрочене податкове зобов'язання з суми дооцінки необоротних активів	4292									
Інші зміни в капіталі	4293									
Разом змін у капіталі	4295		9 423		3		(52 635)			(43 209)
Залишок на кінець року	4300	3,17	1 569 458		3		(154 003)			1 415 458

Ця консолідована фінансова звітність затверджена до випуску від імені Групи 07.04.2023 року.

Директор

М.П.

Менеджер по роботі з операційними компаніями

Шишлова Тетяна Петрівна

Кот Наталя Степанівна

ТОВ «ДТЕК СЕРВІС»

Примітки до консолідованої фінансової звітності за рік, що закінчується 31 грудня 2022 року (в тисячах гривень)

1. Товариство з обмеженою відповідальністю "ДТЕК СЕРВІС" та його діяльність

ТОВ «ДТЕК Сервіс» (далі - Компанія) створена у формі товариства з обмеженою відповідальністю відповідно до законодавства України.

Компанію було зареєстровано 15 червня 2006 року. Учасником товариства є компанія DTEK B.V., якій належить 100 % статутного капіталу Компанії. 11 травня 2022 року компанію було перейменовано з DTEK B.V. на DTEK GROUP B.V.

Компанія станом на 31 грудня 2022 року входить до групи компаній SCM. Кінцевим бенефіціарним власником є Ахметов Рінат Леонідович.

Основними видами діяльності Компанії є:

- Консультування з питань інформатизації та автоматизації;
- Надання комплексу бухгалтерських послуг;
- Підготовка нормативно-довідкової інформації;
- Розрахунок заробітної плати та проведення платежів;
- Консультування з питань оподаткування;
- Оренда, ремонт, експлуатація та загальне прибирання будинків;
- Охоронні послуги;
- Транспортні послуги;
- Адміністративні послуги (замовлення таксі, усні та письмові переклади, організація заходів та фуршетів, організація відряджень, підписка на періодичні видання, забезпечення канцтоварами тощо);
- Медицина праці;
- Управління об'єктами соціального призначення;
- Клінінг виробничих підприємств;
- Юридичні послуги (підготовка довіренностей);
- Інші види діяльності.

Такі види діяльності Компанії, як надання охоронних послуг, транспортних послуг та медична практика потребують обов'язкового ліцензування. Компанія має в наявності діючі ліцензії на вищевказані послуги.

Основними покупцями послуг є підприємства Групи DTEK GROUP B.V.

Підприємства Групи DTEK GROUP B.V. ведуть видобуток вугілля і природного газу, виробляють електроенергію на станціях теплової та відновлюваної енергетики, постачають тепло і електроенергію кінцевим споживачам і надають енергосервісні послуги.

Станом на 31.12.2022, 31.12.2021 року ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» має дочірню компанію, дані про яку наведені нижче:

Найменування компанії	% володіння станом на 31.12.2022	% володіння станом на 31.12.2021	Вид діяльності	Країна реєстрації
ТОВ«Д.ЕКО»	100	100	Відновлення відсортованих відходів	Україна

Ця консолідована консолідована фінансова звітність включає результати діяльності та фінансовий стан Компанії та ТОВ«Д.ЕКО» (далі - «Група»).

Юридична адреса Групи : 04119 м.Київ, вул. Хохлових Сім'ї, будинок 8, літера 20Д.

79026 м. Львів, вулиця Козельницька, буд. 15,

2. Умови, в яких працює Група

Українська економіка. Українська економіка має риси, властиві ринкам, що розвиваються, і її розвиток перебуває під сильним впливом фіскальної та грошово-кредитної політики, прийнятої урядом, а також змін у правовому, нормативному та політичному середовищі, які швидко змінюються.

24 лютого 2022 року російські війська розпочали повномасштабне вторгнення на територію Української держави, яке торкнулося всіх сфер життя та економіки України. Території Київської, Чернігівської, Сумської, Харківської та частини Херсонської областей було окуповано на початку війни, але згодом звільнено. Станом на 31 грудня 2022 року Крим та більша частина Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей, як і раніше, знаходяться під окупацією, і там тривають активні бойові дії.

Український бізнес, розташований за межами основних зон бойових дій, почав відновлюватись із квітня 2022 року. З жовтня Росія почала обстрілювати ракетами та бойовими безпілотниками енергетичну інфраструктуру по всій Україні, що призвело до її руйнування та відсутності енергопостачання, що призвело до планових та позапланових відключень електроенергії. Відключення як домашніх господарств, так підприємств. Все це призвело до зниження ВВП України у 2022 році приблизно на 30,4% (2021 рік: зростання на 3%), згідно зі звітом, опублікованим Міністерством економіки України. Ситуація залишається напруженою, вона впливає не лише на українську, а й на світову економіку, і її подальший вплив та тривалість важко передбачити та кількісно оцінити.

Національний банк України (НБУ) проводить відсоткову політику відповідно до цільових показників інфляції. Рівень інфляції в Україні за 2022 рік склав 26,6% (2021: 10,0%), згідно зі статистикою, опублікованою Державною службою статистики України. Зростання інфляції у 2022 році спонукало НБУ розпочати посилення грошово-кредитної політики та підвищити ключову ставку з 10% з 20 січня 2022 року до 25% з 3 червня 2022 року

Станом на 24 лютого 2022 року обмінний курс гривні фактично зафіксовано на валютному ринку на рівні 29,25 гривні за 1 долар США (порівняно з 27,28 гривні за 1 долар США на 31 грудня 2021 року) для забезпечення надійної та стабільної роботи фінансову систему країни. З 21 липня 2022 року обмінний курс гривні було скориговано до 36,57 гривень за 1 долар США, і його було зафіксовано на цьому рівні до підписання справжньої консолідованої фінансової звітності .

Щоб стримати зростання цін в Україні, а також тримати інфляцію під контролем, НБУ був змушений не лише фіксувати курс долара США, а й запровадив низку адміністративних обмежень, зокрема на операції з іноземною валютою та рух капіталу, зокрема обмеження на виплати відсотків та дивідендів зарубіжних країн в іноземній валюті. Через всі ці обмеження гривня не має можливості обміну і не може бути вільно конвертована у тверду валюту.

Прибутковість до погашення («YtM») єврооблігацій Уряду України збільшилася до 63,4% (для інструментів з терміном погашення 5 років станом на 31 грудня 2022 р.) з 8,9% на 31 грудня 2021 р. Водночас внутрішні суверенні облігації України у гривнях (з терміном погашення 5 років) торгувалися з прибутковістю 22% на 31 грудня 2022 року. У серпні 2022 року кредитори України домовляються про дворічне припинення всіх її єврооблігацій, що дозволяє відстрочити заплановані платежі на суму близько 6 мільярдів доларів США. Валютні резерви, які на 31 грудня 2021 р. перебували на найвищому рівні з 2011 р., почали поступово освоюватися з січня 2022 р. Проте за рахунок надходження міжнародної допомоги валютні резерви перевищили довоєнний рівень на 31 грудня 2022 р.

З початком війни український бюджет відчуває значний дефіцит, який покривається за рахунок національних та міжнародних позик та грантів. З початку повномасштабного вторгнення Росії і до 31 грудня 2022 року загальний обсяг коштів, отриманих Україною від міжнародних партнерів, становив 31,2 млрд. доларів США (1 046 млрд. грн.), з них 45% — у грантовому форматі. Міжнародна підтримка має вирішальне значення для здатності України продовжувати боротьбу з агресією та фінансувати дефіцит бюджету та поточні виплати за боргами

Керівництво не може передбачити всі тенденції, які можуть впливати на економіку України, а також те, який вплив (за наявності такого) вони можуть мати на майбутній фінансовий стан Групи. Керівництво впевнене, що воно вживає усіх необхідних заходів для забезпечення стабільної діяльності та розвитку Групи.

3. Основи підготовки і подання звітності

Основа підготовки. Консолідована фінансова звітність Групи підготовлена згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ), прийнятих Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності, які викладені державною мовою та офіційно оприлюднені Міністерством фінансів України. Ця консолідована фінансова звітність відображає оцінку управлінським персоналом Групи на дату складання консолідованої фінансової звітності з урахуванням розрахунків та припущень, що впливають на суми активів, зобов'язань, а також на суми доходів та витрат, що відображаються у фінансових звітах протягом звітного періоду.

Група використовує історичну собівартість, як єдину основу оцінки як для активів чи зобов'язань, так і для відповідних доходів і витрат, за винятком основних засобів, які відображені за переоціненою сумою, яка є їх справедливою вартістю на дату переоцінки.

Консолідована фінансова звітність представлена в гривнях, суми округлюються до найближчої тисячі, якщо не зазначено інше.

Основні принципи облікової політики, які застосовувалися при підготовці цієї консолідованої фінансової звітності, викладені в Примітці 4. Ці принципи облікової політики застосовувались послідовно відносно всіх періодів, представлених у звітності, якщо не зазначено інше (Примітка 7).

Підготовка консолідованої фінансової звітності за МСФЗ вимагає, щоб застосовувались певні облікові оцінки, а також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики керівництво Групи застосовувало власні професійні судження. Области, де такі судження особливо важливі, області, які характеризуються підвищеною складністю, і області, де допущення і розрахунки мають велике значення для консолідованої фінансової звітності, описані в Примітці 5.

Відповідно до пункту 5 Статті 12 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» суб'єкти господарювання, які складають фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі (iXBRL).

Група, як суб'єкт звітування, зареєстрована на Порталі Центру збору фінансової звітності «Система фінансової звітності» та подає консолідовану фінансову звітність на основі Таксономії UA XBRL МСФЗ.

На дату випуску цієї консолідованої фінансової звітності, консолідована фінансова звітність за МСФЗ в єдиному електронному форматі за МСФЗ за 2022 рік Групою ще не підготовлена. Керівництво Групи планує підготувати звіт iXBRL та подати його протягом 2023 року.

Безперервність діяльності. Керівництво Групи підготувало цю консолідовану фінансову звітність відповідно до принципу подальшої безперервності діяльності. При формуванні цього професійного судження керівництво врахувало вплив дії обставин непереборної сили пов'язаних з введенням воєнного стану та веденням бойових дій на території країни, її фінансовий стан, поточні плани, прибутковість діяльності та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив макроекономічних тенденцій на діяльність Групи.

Станом на 31 грудня 2022 року Група мала перевищення поточних зобов'язань над поточними активами на 10 035 тисяч гривень та 1 524 442 тисяч гривень чистих активів (31 грудня 2021 р.: перевищення поточних зобов'язань над поточними активами становили 194 983 тисяч гривень, чисті активи 1 415 458 тисяч гривень). У 2022 році Група отримала прибуток у сумі 100 124 тисяч гривень та мала чисте надходження грошових коштів за операційною діяльністю у сумі 386 711 тисяч гривень (у 2021 році отриманий прибуток склав 186 022 тисяч гривень, чисте надходження грошових коштів за операційною діяльністю 674 344 тисяч гривень).

Група реалізує довгострокову стратегію розвитку, яка заснована на Цілях сталого розвитку ООН і відповідає принципам ESG (Environmental, Social, Governance). Група застосовує послідовні заходи щодо декарбонізації своєї діяльності у довгостроковій перспективі.

Військовий стан. 24 лютого 2022 року російські війська розпочали вторгнення в Україну, що призвело до повномасштабного військового конфлікту на території всієї держави, у відповідь на який уряд України оголосив воєнний стан, а Національний банк України ввів мораторій на міжнародні платежі та фіксований курс гривні до долара США. 28 лютого 2022 року Торгово-промислова палата України підтвердила, що військові дії призвели до виникнення форс-мажорної ситуації в Україні.

На дату затвердження звітності Група функціонує в нестабільному середовищі, що пов'язано з кризовими явищами в Україні. Стабілізація економічного середовища в Україні залежить від заходів, що проводяться Урядом. В той же час не існує чіткого уявлення того, які результати будуть отримані від зазначених заходів. Тому неможливо достовірно надати оцінку ефекту впливу економічного

середовища на ліквідність та доходи Групи, її стабільність та структуру. Ця нестабільність має певний вплив на діяльність Групи, але не створює суттєвої невизначеності відносно можливості безперервної діяльності.

Група застосовує послідовні кроки щодо відновлення активів та отримання компенсації за завдані збитки.

Група відобразила у звітності вплив на вартість активів обставин їх втрати або знаходження на тимчасово окуповані території.

Керівництво вже вжило і продовжує вживати заходи по зниженню негативного впливу вищевказаних проблем та викликів та оптимізації операційної діяльності та грошового потоку.

Керівництво підтверджує, що вищевикладені факти та обставини, а саме, поточна ситуація та подальший розвиток воєнних дій є суттєвими невизначеностями, які можуть викликати сумніви щодо здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі та, як наслідок, вона може бути нездатною реалізувати активи та виконати свої зобов'язання під час звичайної діяльності. Невизначеність, що існує на дату складання цієї консолідованої фінансової звітності, зокрема, знаходиться поза контролем керівництва. Незважаючи на ці суттєві невизначеності, керівництво продовжує вживати заходів по мінімізації впливу на Групу, і таким чином, вважає, що застосування припущення про безперервність діяльності при підготовці цієї консолідованої фінансової звітності є доцільним.

При складанні цієї консолідованої фінансової звітності враховувалися відомі і які оцінюються результати зазначених факторів на фінансовий стан і результати діяльності Групи у звітному періоді. Дана консолідована фінансова звітність не включає коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені.

COVID-19.

У березні 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила епідемію COVID-19 глобальною пандемією. У зв'язку з пандемією українські органи влади вжили численних заходів, спрямованих на стримання поширення та пом'якшення наслідків COVID-19, таких як заборона та обмеження пересування, карантин, самоізоляція та обмеження комерційної діяльності, у тому числі закриття підприємств. Певні зазначені вище заходи були в подальшому пом'якшені, проте станом на 31 грудня 2022 року існує ризик того, що органи влади можуть ввести додаткові обмеження у 2023 році у відповідь на появу нових різновидів вірусу.

З початку спалаху пандемії коронавірусу (COVID-19) Група вживає заходів для запобігання поширенню вірусу та забезпечення безпеки свого персоналу.

Ситуація з COVID-19 все ще розвивається і його наслідки наразі невідомі, але керівництво вважає, що воно вживає відповідних заходів, необхідних у поточних обставинах для підтримки стабільної роботи Групи.

Протягом 2022 року продовжуються масові Групи з вакцинації в Україні та світі. Проте ситуація з коронавірусом в усьому світі залишається нестабільною, і її подальший вплив складно спрогнозувати та оцінити. Незважаючи на складні умови, викликані негативним впливом пандемії COVID-19, Група продовжує свою діяльність. Керівництво продовжує ретельно відстежувати потенційний вплив обмежувальних заходів Уряду та вживає усіх можливих заходів для пом'якшення будь-яких можливих негативних наслідків.

Керівництво не очікує подальшого суттєвого впливу пандемії COVID-19 на ліквідність та подальшу безперервну діяльність Групи.

4. Основні принципи облікової політики

Класифікація активів і зобов'язань на оборотні/поточні і необоротні/довгострокові.

У звіті про фінансовий стан Група представляє активи і зобов'язання окремими розділами на основі їх класифікації на оборотні/поточні і необоротні/довгострокові.

Актив є оборотним, якщо:

- його передбачається реалізувати або він призначений для продажу або споживання в рамках звичайного операційного циклу;
- він утримується головним чином для цілей торгівлі;
- його передбачається реалізувати в межах дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду;

або

- він являє собою грошові кошти або еквівалент грошових коштів, крім випадків, коли існують обмеження на його обмін або використання для погашення зобов'язань, що діють протягом як мінімум дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду.

Всі інші активи класифікуються як необоротні.

Зобов'язання є поточні, якщо:

- його передбачається врегулювати в рамках звичайного операційного циклу;
- воно утримується переважно для цілей торгівлі;
- воно підлягає врегулюванню протягом дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду; або
- Група не має безумовного права відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на дванадцять місяців після закінчення звітного періоду.

Група класифікує всі інші зобов'язання в якості довгострокових.

Відстрочені податкові активи і зобов'язання класифікуються як необоротні/довгострокові активи і зобов'язання.

Операційний цикл Групи не перевищує 12 місяців.

Валюта подання і функціональна валюта. Якщо не вказане інше, усі суми в цій фінансовій звітності представлені в національній валюті України, українській гривні, яка також є функціональною валютою Групи.

Перерахунок іноземної валюти. Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються у функціональну валюту Групи за офіційним обмінним курсом НБУ на відповідну звітну дату. Прибуток і збитки, що виникають в результаті розрахунків за операціями в іноземній валюті і від перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Групи за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, включаються до складу прибутку або збитку. Немонетарні статті не перераховуються згідно курсу на кінець року. Вплив змін курсів обміну на справедливую вартість пайових цінних паперів враховується у складі прибутку або збитків від зміни справедливої вартості.

Обмінний курс, що використовувався для перерахунку сум в іноземній валюті, був таким:

Валюта	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Долар США	36,57	27,28
ЄВРО	38,95	30,92

Основні засоби. Основні засоби враховуються за переоціненою вартістю за вирахуванням накопиченого зносу і резерву на знецінення, якщо необхідно. Незавершене будівництво - це недобудована частина основних засобів, включаючи передоплати постачальникам. Амортизація на ці активи не нараховується до моменту їх введення в експлуатацію. Витрати на дрібний ремонт і обслуговування відносяться на витрати того фінансового періоду, в якому вони були понесені. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а компоненти, які були замінені, списуються.

На кожну звітну дату Керівництво аналізує основні засоби на предмет їх можливого знецінення. Якщо присутні будь-які ознаки знецінення, Керівництво розраховує відшкодовану суму, яка є справедливою вартістю активу за вирахуванням витрат на продаж або вартість його використання, залежно від того, яка з цих сум вище. Балансова вартість основних засобів списується до відшкодованої суми, а збиток від їх знецінення і переоцінки признається в інших сукупних прибутках в сумі залишку попередньої дооцінки активу. У фінансовому результаті визнається тільки сума перевищення знецінення/переоцінки над сумою позитивної переоцінки. Збиток від знецінення активу, визнаний в попередніх періодах, сторнується, якщо сталися зміни в розрахунках, які застосовувалися для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

Знецінення основних засобів відображається окремим рядком в Звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).

Надходження від продажу вироблених у процесі тестування виробничого обладнання зразків продукції Група враховує у складі прибутку чи збитків. Собівартість проданих зразків продукції визнається відповідно до МСБО (IAS) 2 «Запаси». Будь-які такі надходження та витрати, а також статті звіту про прибутки та збитки, до яких вони включені, Група розкриває у звітності, оскільки така продукція не вважається виробленою під час звичайної діяльності Групи.

Прибуток і збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння отриманих коштів і балансової вартості цих активів і визнаються у складі інших доходів та витрат Звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід).

Амортизація. Незавершене будівництво не амортизується.

Амортизація інших статей основних засобів розраховується прямолінійним методом для розподілу їх собівартості або переоціненої вартості протягом терміну їх корисного використання. Термін корисного використання основних засобів, встановлений при первісному визнанні об'єкта основних засобів, становить не менше одного року та не може перевищувати:

	термін експлуатації – не більше, років
Будівлі і споруди	50
Машини та обладнання	30
Транспортні засоби	10
Інструменти та прилади	15
Інші основні засоби	12
Удосконалення орендованого майна	Очікуваний строк їх використання

Термін корисного використання встановлюється виходячи з очікуваного терміну використання об'єкта у сумі повних місяців такого використання.

Відповідно до облікової політики Групи ліквідаційна вартість основних засобів встановлюється на рівні нуля. Ліквідаційна вартість, методи амортизації та терміни експлуатації переглядаються і, при необхідності, коригуються на кожну звітну дату перспективно.

Нематеріальні активи. Придбані нематеріальні активи первісно оцінюються за собівартістю. Собівартість нематеріального активу складається з ціни його придбання (включаючи будь-які імпортні мита та податки на придбання, що не відшкодовуються), а також із будь-яких видатків на підготовку активу до використання за призначенням, які безпосередньо відносяться до нього.

В подальшому, нематеріальні активи відображаються за собівартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення. Наступні витрати, понесені після первісного визнання придбаного нематеріального активу лише зрідка визнаються в складі балансової вартості активу. Усі інші витрати відносяться на витрати у тому періоді, в якому вони були понесені.

Якщо Група виступає орендарем за договором оренди нематеріальних активів, вона не застосовує МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» для таких активів та визнає орендні платежі за такою орендою як витрата або лінійним методом протягом строку оренди, або з використанням іншого систематичного підходу.

Амортизація визнається на прямолінійній основі протягом очікуваного строку корисного використання нематеріальних активів, що мають обмежений строк корисного використання.

Строки корисного використання груп нематеріальних активів представлені таким чином:

	термін експлуатації, років
Програмне забезпечення	1-15
Інші нематеріальні активи	1-10

Ліквідаційна вартість всіх нематеріальних активів прирівнюється нулю.

Нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання не амортизуються. Група проводить перевірку на наявність ознак знецінення таких нематеріальних активів шляхом порівняння суми очікуваного відшкодування з його балансовою вартістю або щорічно, або кожного разу, коли виникають ознаки можливого зменшення корисності нематеріального активу.

Термін корисного використання нематеріального активу, який не амортизується, Група переоцінює у кожному періоді для визначення, чи продовжують події та обставини підтверджувати оцінку невизначеності строку корисного використання такого активу. Якщо такі події та обставини не підтверджують її, зміна оцінок корисного використання цього активу з невизначеного на певний Група враховує, як зміни в облікових оцінках.

Знецінення інших нефінансових активів. На кожну звітну дату Група проводить перевірку на наявність ознак, що вказують на можливе знецінення активу. У разі виявлення будь-якої такої ознаки Група проводить оцінку очікуваного відшкодування активу.

Якщо сума очікуваного відшкодування об'єкта або групи об'єктів основних засобів виявляється менше їх балансової вартості, такий об'єкт або група об'єктів вважається такими, що знецінилися, і проводиться зменшення їх балансової вартості до розміру очікуваного відшкодування з метою оцінки знецінення активи групуються до центрів доходу найнижчих рівнів, для яких існують окремо визначені грошові потоки (одиниця, що генерує грошові кошти). Необоротні нефінансові активи, які зазнали зменшення корисності, переглядаються на предмет можливого відновлення корисності на кожному звітну дату.

Знецінення авансів, виданих за основні засоби відображається у складі інших витрат Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).

Оренда. У момент укладення договору Група оцінює, чи є угода орендою або чи містить вона ознаки оренди, тобто визначає, передає договір право контролювати використання ідентифікованого активу протягом певного періоду часу в обмін на відшкодування.

Група як орендар. Група застосовує єдиний підхід до визнання та оцінки всіх договорів оренди, за винятком короткострокової оренди, оренди активів з низькою вартістю. Група визнає зобов'язання з оренди щодо здійснення орендних платежів і активи у формі права користування, які представляють собою право на використання базових активів. У Групі немає права використовувати ідентифікований актив, якщо орендодавець має суттєве право замінити актив протягом терміну використання, навіть якщо актив безпосередньо вказаний у договорі оренди. Такий договір не містить компонента оренди. Якщо Група не може легко визначити наявність у орендодавця суттєвого права на заміну, Група розцінює цей факт таким, що право на заміну не є суттєвим.

Група визнає **активи у формі права користування** на дату початку оренди (тобто, дату, на яку базовий актив стає доступним для використання). Активи у формі права користування оцінюються за собівартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення, з коригуванням на переоцінку зобов'язань з оренди. Собівартість активів в формі права користування включає величину визнаних зобов'язань з оренди, понесені початкові прямі витрати і орендні платежі, здійснені на дату початку оренди або до такої дати, за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів по оренді.

Стосовно договору, який містить компонент оренди та один або кілька додаткових компонентів, які є або не є орендою, орендар повинен розподілити передбачене договором відшкодування на кожен компонент оренди на основі відносної ціни відокремленої угоди за компонентом оренди та сукупної ціни відокремленої угоди щодо компонентів, що не є орендою.

Активи у формі права користування амортизуються прямолінійним методом протягом коротшого з таких періодів: термін оренди або передбачуваний термін корисного використання активів. Група визначає строки корисного використання активів в формі права користування по об'єктах основних засобів, аналогічних по характеру і способу використання в рамках діяльності Групи. Активи у формі права користування також піддаються перевірці на предмет знецінення. За діючими договорами оренди у Групі відсутні обов'язки з демонтажу і переміщенню базового активу, відновленню ділянки, на якій він розташовується, або відновленню базового активу до обумовленого стану.

Група представляє актив у формі права користування в складі «Основних засобів» у відповідних групах основних засобів.

Зобов'язання з оренди. На дату початку оренди Група визнає зобов'язання з оренди, які оцінюються за приведеною вартістю орендних платежів, які повинні бути здійснені протягом терміну оренди. Орендні платежі включають фіксовані платежі (в тому числі по суті фіксовані платежі) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів по оренді до отримання, змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки, і суми, які, як очікується, будуть сплачені за гарантіями ліквідаційної вартості. Орендні платежі також включають ціну виконання права (опціону) на купівлю, якщо є достатня впевненість в тому, що Група виконає це право (опціон), і виплати штрафів за припинення оренди, якщо термін оренди відображає потенційне виконання Групою права (опціону) на припинення оренди. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати (крім випадків, коли вони понесені для виробництва запасів) в тому періоді, в якому настає подія або умова, що призводить до здійснення таких платежів.

Для дисконтування орендних платежів Група використовує ставку залучення додаткових позикових коштів, яка визначається як середня ставка за новими кредитами нефінансовим корпораціям (опублікована на офіційному сайті НБУ) у гривнях за останні 6 місяців за строками від 1 до 5 років та більше 5 років, залежно від терміну оренди. Після дати початку оренди величина зобов'язань з оренди збільшується для відображення нарахування відсотків і зменшується для відображення здійснених орендних платежів. Крім того, Група здійснює переоцінку балансової вартості зобов'язань з оренди в разі модифікації, зміни терміну оренди, зміни орендних платежів або зміни оцінки права (опціону) на купівлю базового активу.

Група представляє зобов'язання по оренді в складі «Інших довгострокових зобов'язань» та «Інших короткострокових зобов'язань».

Звільнення з оренди. Група застосовує звільнення від визнання щодо короткострокової оренди до своїх короткострокових договорів оренди (тобто, до договорів, за якими на дату початку оренди термін оренди становить не більше 12 місяців і які не містять права (опціону) на купівлю базового активу). Група також застосовує звільнення від визнання щодо оренди активів з низькою вартістю до договорів оренди базових активів вартістю в сумі 150 000 грн. Орендні платежі по короткостроковій оренді, оренді активів з низькою вартістю визнаються як витрати лінійним методом протягом терміну оренди. Незалежно від вартості ІТ-техніку, предмети меблів, інструменти та інвентар Група відносить до базових активів із низькою вартістю.

Група як орендодавець. Оренда, за якою у Групі залишаються практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням активом, класифікується як операційна оренда. Орендний дохід, що виникає, враховується лінійним методом протягом терміну оренди і включається в інший операційний дохід.

Первісні прямі витрати, понесені при укладенні договору операційної оренди, включаються до балансової вартості переданого в оренду активу і визнаються протягом терміну оренди на тій же основі, що і дохід від оренди.

Суборенда. Група класифікує суборенду як операційну оренду у разі, якщо головний договір, у якому Група виступає проміжним орендодавцем, є короткостроковою орендою. В іншому випадку суборенда класифікується на підставі активу з права користування, обумовленого головним договором оренди, у якому Група виступає проміжним орендодавцем.

Група класифікує суборенду як фінансову оренду, якщо період суборенди збігається з терміном, що залишився за головним договором, у якому Група виступає проміжним орендодавцем.

Необоротні активи, класифіковані як утримувані для продажу (або групи вибуття). Необоротні активи та групи вибуття (до складу яких можуть входити як необоротні, так і оборотні активи) показуються у звіті про фінансовий стан як «Необоротні активи, утримувані для продажу», якщо їх балансова вартість буде відшкодована переважно у ході операції продажу (включаючи втрату контролю над дочірньою Групою, яка утримує активи) протягом дванадцяти місяців після звітного періоду. Рекласифікація активів здійснюється у разі дотримання всіх наступних умов:

- активи готові до негайного продажу в їх поточному стані;
- керівництво Групи затвердило поточну програму пошуку покупця та розпочало її реалізацію;
- проводиться активний маркетинг для продажу активів за оптимальною ціною;
- очікується, що продаж буде здійснено протягом одного року, та
- не очікується, що план продажу буде суттєвим чином змінений або скасований.

Необоротні активи або групи вибуття, які у звіті про фінансовий стан за поточний період класифіковані як утримувані для продажу, не рекласифікуються та не представляються в іншій категорії у порівняльному звіті про фінансовий стан для відображення класифікації на кінець поточного періоду.

Група вибуття – це група активів (оборотних і необоротних), запланованих до вибуття у результаті продажу або іншим чином разом як група у ході однієї операції, і зобов'язання, безпосередньо пов'язані з цими активами, які будуть передані у результаті цієї операції. Гудвіл обліковується у складі групи вибуття у тому випадку, якщо група вибуття є одиницею, що генерує грошові кошти, на яку при придбанні був віднесений гудвіл. Необоротні активи - це активи, які включають суми, що, як очікується, будуть відшкодовані або отримані протягом періоду понад 12 місяців після звітного періоду. У разі потреби у рекласифікації, вона здійснюється як для оборотної, так і необоротної частини активу.

Групи вибуття, утримувані для продажу, в цілому оцінюються за їх балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на вибуття залежно від того, яка з них менша. Основні засоби та нематеріальні активи, утримувані для продажу, не амортизуються. Рекласифіковані довгострокові фінансові інструменти та відстрочені податки не підлягають списанню до їхньої балансової вартості або до справедливої вартості за вирахуванням витрат на вибуття, залежно від того, яка з них менша.

Зобов'язання, безпосередньо пов'язані з групою вибуття, які будуть передані при вибутті, підлягають рекласифікації і відображаються у звіті про фінансовий стан окремим рядком.

Припинена діяльність. Припиненою діяльністю є компонент Групи, який або вибув, або віднесений у категорію утримуваного для продажу, і:

- (а) являє собою окремий значний напрямок діяльності чи географічний район ведення операцій;

(б) є частиною єдиного скоординованого плану вибуття окремого значного напрямку діяльності або географічного району ведення операцій; або

(в) є дочірньою Групою, придбаною виключно з метою подальшого продажу.

Прибутки і грошові потоки від припиненої діяльності, за їх наявності, відображаються окремо від триваючої діяльності; при цьому подання порівняльних показників змінюється відповідним чином.

Податок на прибуток. Податок на прибуток наведений у фінансовій звітності відповідно до законодавства України, яке вступило в дію або повинно бути введено в дію на звітну дату. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок - це сума, яку, як очікується, треба буде сплатити або відшкодувати у податкових органів відносно прибутку до оподаткування або збитків поточних або попередніх періодів. Інші податки, окрім податку на прибуток, показані у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених з минулих періодів податкових збитків і тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів і зобов'язань і їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності.

Відповідно до виключення при первинному визнанні, відстрочені податки не визнаються відносно тимчасових різниць при первинному визнанні активу або зобов'язання у разі операції, що не є об'єднанням компаній, коли така операція при її первинному обліку не впливає ні на фінансовий, ні на податковий прибуток. Суми відстрочених податків розраховуються за ставками оподаткування, які введені в дію або мають бути введені в дію на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться в періодах, коли буде сторнована тимчасова різниця або використаний перенесений податковий збиток.

Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, які зменшують базу оподаткування, і перенесені податкові збитки визнаються тільки в тій мірі, в якій існує вірогідність отримання прибутку до оподаткування, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Умовні активи та умовні зобов'язання. Умовний актив не визнається в звіті про фінансовий стан Групи, але розкривається у фінансовій звітності, якщо вірогідно отримання економічних вигід.

Умовні зобов'язання не визнаються у звіті про фінансовий стан, якщо не існує ймовірності, що для погашення зобов'язання буде необхідний відтік економічних ресурсів, і його можна обґрунтовано оцінити. Умовні зобов'язання розкриваються, якщо тільки можливість відтоку ресурсів, що представляють економічну вигоду, не є віддаленою.

Податок на додану вартість (ПДВ). ПДВ з операцій, які здійснює Група, стягується за двома ставками: 20% при продажу на території України та імпорту товарів, робіт чи послуг та 0% при експорті товарів та виконанні робіт або наданні послуг за межі України. Податкове зобов'язання з ПДВ дорівнює загальній сумі ПДВ, акумульованій за звітний період, і виникає на дату відвантаження товарів клієнту або на дату надходження коштів від клієнта залежно від того, яка подія відбулася раніше. Податковий кредит з ПДВ – це сума, на яку платник податку має право зменшити свої зобов'язання з ПДВ за звітний період. Право на податковий кредит з ПДВ виникає в момент отримання податкової накладної, яка видається в момент надходження оплати постачальнику, або в момент отримання товарів, робіт, послуг залежно від того, яка подія відбувається раніше. У тих випадках, коли під знецінення дебіторської заборгованості був створений резерв під очікувані кредитних збитків, збиток від знецінення обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ.

Запаси. У Звіті про фінансовий стан запаси враховуються за собівартістю або чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з цих сум менша. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у ході нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та витрат на збут.

Фінансові інструменти. Основні визначення оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Методи оцінки, такі як модель дисконтування грошових потоків, а також моделі, основані на даних аналогічних операцій, що здійснюються на ринкових умовах, або на результатах аналізу фінансових даних об'єкта інвестицій, використовуються для визначення справедливої вартості окремих фінансових

інструментів, для яких ринкова інформація про ціну угод відсутня.

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус резерв під очікувані кредитні збитки. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. *Ефективна процентна ставка* – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструменту. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Для активів, які є придбаними чи створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами при первісному визнанні, ефективна процентна ставка коригується на кредитний ризик, тобто розраховується на основі очікуваних грошових потоків при первісному визнанні, а не на основі договірних грошових потоків.

Для дисконтування майбутніх грошових виплат або надходжень Група використовує ставку залучення додаткових позикових коштів, яка розраховується, з урахуванням періоду запозичення як середня ставка за півроку на підставі вартості кредитів за даними статистичної звітності банків України (без урахування овердрафтів), опублікованих на офіційному сайті НБУ. У разі відсутності зазначеної статистичної інформації, опублікованої на офіційному сайті НБУ, для дисконтування майбутніх грошових виплат чи надходжень Група використовує середню відсоткову ставку за новими кредитами нефінансовим корпораціям (у розрізі видів валют та строків погашення) опублікованої на офіційному сайті НБУ, за 6 місяців, які передують місяцю здійснення операції, якщо інше не передбачено іншими рішеннями управління Групи.

Фінансові інструменти. Визнання та припинення визнання фінансових активів. Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, спочатку обліковуються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, та інвестицій у боргові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання бухгалтерського збитку одразу після первісного визнання активу.

Група припиняє визнання фінансового активу тоді, коли:

- а) строк дії контрактних прав на грошові потоки від фінансового активу закінчується, або
- б) вона передає фінансовий актив, і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання відповідно до МСФЗ 9.

Подальша оцінка. Після первісного визнання Група оцінює фінансовий актив відповідно до його класифікації.

Класифікація фінансових активів. Класифікація фінансових активів здійснюється виходячи з:

- 1) бізнес-моделі, використовуваної Групою для управління фінансовими активами та
- 2) характеристик фінансового активу, пов'язаних з передбаченими договором грошовими потоками.

Група класифікує свої фінансові активи за наступними категоріями:

- фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю;
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (боргові);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (корпоративні права);
- фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

До фінансових активів відносяться: грошові кошти, не обмежені для використання, та їх еквіваленти; дебіторська заборгованість; фінансові інвестиції, що утримуються до погашення; фінансові активи, призначені для перепродажу; інші фінансові активи.

Дебіторська заборгованість з основної діяльності. Дебіторська заборгованість з основної діяльності і інша дебіторська заборгованість спочатку враховується за ціною операції (за справедливою вартістю чи номінальною вартістю (сумою вказаною в рахунку)) залежно від того чи є суттєвий фінансовий компонент у транзакції продажу, а надалі оцінюється за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки мінус оціночний резерв під очікувані кредитні збитки.

Група проводить нарахування оціночного резерву під очікувані збитки на кожну звітну дату. Нараховані суми оціночного резерву відображаються в Звіті про фінансовий стан в складі активів, а витрати по нарахуванню - в Звіті про фінансові результати - в складі інших операційних витрат.

Коли дебіторська заборгованість з основної діяльності стає безповоротною, вона списується за рахунок оціночного резерву під очікувані кредитні збитки. Повернення раніше списаних сум кредитується у складі прибутку або збитку.

Поточна дебіторська/кредиторська заборгованість, яка виникла внаслідок заміни сторони у зобов'язаннях, операцій переуступки/переведення боргу/прав вимоги, погашення якої відповідно до умов угоди або за очікуваннями керівництва Групи відбудеться протягом не більше 3 місяців, відображається у фінансовій звітності за номінальною вартістю (з урахуванням оціночного резерву під збитки для дебіторську заборгованість). У разі рекласифікації поточної дебіторської заборгованості у довгострокову, що спричинено модифікацією договору, справедлива вартість такої заборгованості визначається з урахуванням ефективної процентної ставки на дату такого рекласу.

Грошові кошти і їх еквіваленти. Грошові кошти і їх еквіваленти включають гроші в касі, грошові кошти на банківських рахунках до запитання і інші короткострокові високоліквідні інвестиції з первинним терміном розміщення не більше трьох місяців, які схильні до незначного ризику зміни вартості. Суми, використання яких обмежене, виключаються із складу грошових коштів і їх еквівалентів. Суми, обмеження відносно яких не дозволяють обміняти їх або використовувати для розрахунку по зобов'язаннях протягом, щонайменше, дванадцяти місяців після звітної дати, включені до складу інших необоротних активів.

Фактично наявні в Групі фінансові активи належать до категорій тих, які оцінюються за амортизованою вартістю. В фінансовій звітності Група обліковує **інвестиції** в дочірні підприємства за собівартістю відповідно до МСБО 27.

Дочірні підприємства – це такі об'єкти інвестицій, включаючи структуровані підприємства, які Група контролює, оскільки Група (i) володіє повноваженнями, які надають їй можливість управляти значущою діяльністю, що суттєво впливає на дохід об'єкта інвестицій, (ii) наражається на ризики, пов'язані з коливанням доходу від участі в об'єкті інвестицій, або має право на одержання такого доходу, та (iii) має можливість скористатися своїми повноваженнями щодо об'єкта інвестицій з метою здійснення впливу на величину доходу інвестора. Під час оцінки наявності у Групі контролю над іншим підприємством необхідно розглянути наявність та вплив реальних прав, включаючи реальні потенційні права голосу. Право є реальним, якщо власник має практичну можливість реалізувати це право при прийнятті рішення щодо управління значущою діяльністю об'єкта інвестицій. Група може володіти повноваженнями щодо об'єкта інвестицій, навіть якщо вона не має більшості прав голосу в об'єкті інвестицій. У подібних випадках для визначення наявності реальних повноважень щодо об'єкта

інвестицій Група оцінює розмір пакета своїх прав голосу по відношенню до розміру та ступеня розосередження пакетів інших власників прав голосу.

Рекласифікація фінансових активів. Фінансові інструменти рекласифікуються лише тоді, коли змінюється бізнес-модель управління портфелем фінансових активів в цілому. Рекласифікація має перспективний ефект і відбувається з початку першого періоду, який настає після зміни бізнес-моделі.

Фінансові активи класифікуються як оборотні активи, за винятком фінансових активів з терміном погашення більше 12 місяців після звітної дати. Ці фінансові активи класифікуються як необоротні активи.

Втрати від зменшення корисності фінансових активів. Резерв під очікувані кредитні збитки. Група створює резерв під очікувані кредитні збитки щодо всіх фінансових активів, які не оцінюються за справедливою вартістю через прибутки/збитки.

Очікувані кредитні збитки (ECL) - це зважена за ймовірністю оцінка кредитних збитків. Кредитні збитки оцінюються як поточна вартість усіх недоотриманих сум грошових коштів (тобто різниця між потоками грошових коштів, що мають надійти до Групи відповідно до контракту, та грошовими потоками, які Група очікує отримати). ECL дисконтуються за ефективною процентною ставкою фінансового активу.

Резерв заснований на величині очікуваних кредитних збитків, пов'язаних з ймовірністю дефолту протягом наступних 12 місяців, якщо не відбулося значного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання.

При визначенні того, чи збільшився кредитний ризик фінансового активу з моменту первісного визнання та при оцінці ECL, Група бере до уваги обґрунтовану та підтримувану інформацію, що є актуальною та доступною без надмірних витрат або зусиль. Це включає в себе як кількісну, так і якісну інформацію та аналіз, заснований на історичному досвіді Групи та обґрунтованій кредитній оцінці.

Відповідно до МСФЗ 9 очікувані кредитні збитки можуть бути:

- 12-місячні ECL: це ECL, які є наслідком можливих подій протягом 12 місяців після звітної дати;
- ECL за весь строк дії: це ECL, що є результатом усіх можливих подій протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту.

Група застосовує спрощений підхід до визнання очікуваних кредитних збитків на увесь строк дії торгової та іншої дебіторської заборгованості. Щоб оцінити ECL, дебіторська заборгованість підрозділяється на групи на основі однорідних для кожної групи характеристик кредитного ризику і термінів прострочення заборгованості для договорів одного типу. Для кожної такої групи застосовується коефіцієнт кредитного ризику (очікуваний відсоток втрат) з матриці оціночних резервів.

Для всіх інших інструментів Група застосовує триступеневу модель знецінення, засновану на зміні кредитної якості з моменту первісного визнання. Якщо не було істотного збільшення кредитного ризику фінансового активу з моменту первісного визнання або кредитний ризик сам по собі низький на дату складання звітності, то фінансовий актив класифікуються на першому етапі як «фінансовий актив з низьким кредитним ризиком». Група також використовує припущення, що кредитний ризик за фінансовим інструментом не збільшився значно з моменту первісного визнання, якщо було визначено, що фінансовий інструмент має низький кредитний ризик станом на звітну дату. Для фінансових активів на етапі 1 їх ECL визначається з урахуванням можливих подій протягом наступних 12 місяців або до погашення заборгованості ("12 місячний ECL"). Якщо Група визначає значне збільшення кредитного ризику фінансового активу з моменту його первісного визнання, актив переноситься на Етап 2 («Значне збільшення кредитного ризику»). При цьому Група визнає резерв під очікувані кредитні збитки за даним фінансовим інструментом в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам на довічній основі та враховуючи контрактний термін погашення, але зваживши на збільшення кредитного ризику. На Етапі 3 («кредитно-знецінений актив») його ECL оцінюється на довічній основі.

На звітну дату в залежності від змін в платіжній дисципліні покупця оновлюються історичні ймовірності дефолтів за минулі періоди, що спостерігаються, аналізуються зміни в прогностичних оцінках і на цій основі переглядаються коефіцієнти кредитного ризику. При нарахуванні оціночного резерву керівництвом використовується також додаткова інформація, яка піддається аналізу. Станом на кожну звітну дату Група оцінює, чи значно збільшився кредитний ризик за фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання. Для цього Група порівнює ризик настання дефолту за фінансовим інструментом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту на дату первісного визнання та аналізує обґрунтовану і підтверджуючу інформацію, доступну без надмірних витрат або зусиль, яка вказує на значне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання відповідного інструменту. Під дефолтом розуміється нездатність позичальника виконати прийняті на себе зобов'язання в установлені

строки. Група застосовує спростовне припущення про те, що дефолт настає не пізніше, ніж, коли фінансовий актив прострочений на 90 днів, за винятком випадків, коли Група має в своєму розпорядженні обґрунтовану і підтверджену інформацію, яка демонструє, що використання критерію дефолту, що передбачає велику затримку платежу, є більш доречним. З метою аналізу збільшення кредитного ризику Група враховує обґрунтовану і підтверджену інформацію, яка доступна без надмірних витрат або зусиль і є доречною для конкретного аналізованого фінансового інструменту.

Кредитно-знецінені фінансові активи. Також на кожен звітну дату Група визначає, чи можуть бути фінансові активи віднесені до кредитно-знецінених. Фінансовий актив є «кредитно-знеціненим», коли відбулася одне або кілька подій, які мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу.

Група відносить в цю групу активи, за якими є об'єктивні свідчення знецінення на дату складання звітності. Ознаки кредитно-знеціненого фінансового активу:

- значні фінансові труднощі позичальника;
- порушення умов договору (дефолт або прострочення платежу);
- надання кредиторами поступок своєму позичальникові в силу економічних причин або договірних умов, пов'язаних з фінансовими труднощами цього позичальника;
- поява ймовірності банкрутства або реорганізації позичальника;
- зникнення активного ринку для даного фінансового активу в результаті фінансових труднощів емітента;
- покупка або створення фінансового активу з великою знижкою, яка відображає понесені кредитні збитки.

Якщо Група набуває боргові фінансові інструменти емітентів (або видає позики Групам), які вже відчувають серйозні фінансові труднощі, інвестиції відразу класифікуються як придбані або створені кредитно-знецінені фінансові активи. Кредитно-знеціненим (дефолтним) фінансовий актив може стати також у разі збільшення кредитного ризику.

Визнання знецінення. Група відображає в прибутку або збитку зміни очікуваних кредитних збитків на кожен звітну дату, щоб відобразити зміни в кредитному ризику після первісного визнання.

Втрати від зменшення корисності фінансових активів відображаються окремим рядком у звіті про фінансові результати.

Припинення визнання фінансових активів. Група припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність, або (б) Група передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (і) також передала в основному всі ризики та вигоди,

пов'язані з володінням активами, або (ii) Група не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Модифікація фінансових активів. Група іноді переглядає або іншим чином модифікує договірні умови фінансових активів. Група оцінює, чи є модифікація передбачених договором грошових потоків суттєвою з урахуванням, серед іншого, таких факторів: наявності нових договірних умов, які мають значний вплив на профіль ризиків за активом, суттєвої зміни процентної ставки, зміни валютної деномінації, появи нового чи додаткового кредитного забезпечення, які чинять істотний вплив на кредитний ризик, пов'язаний з активом, або значного подовження строку кредиту у випадках, коли позичальник не зазнає фінансових труднощів.

Якщо модифіковані умови суттєво відрізняються, так що права на грошові потоки від первісного активу спливають, Група припиняє визнання первісного фінансового активу і визнає новий актив за справедливою вартістю. Датою перегляду умов вважається дата первісного визнання для цілей розрахунку подальшого знецінення, у тому числі для визначення факту значного підвищення кредитного ризику. Група також оцінює відповідність нового кредиту чи боргового інструмента критерію виплат виключно основної суми боргу та процентів. Будь-яка різниця між балансовою вартістю первісного активу, визнання якого припинене, та справедливою вартістю нового, суттєво модифікованого активу відображається у складі прибутку чи збитку, якщо різниця, по суті, не відноситься до операції з капіталом із власниками.

У ситуації, коли перегляд умов був викликаний фінансовими труднощами контрагента чи його неспроможністю виконати первинно узгоджені платежі, Група порівнює первісні та скориговані грошові

потоки з активами на предмет істотної відмінності ризиків та вигід від активу внаслідок модифікації умови договору. Якщо ризики і вигоди не змінюються, істотна відмінність модифікованого активу від первісного активу відсутня, його модифікація не призводить до припинення визнання. Група здійснює перерахунок валової балансової вартості шляхом дисконтування модифікованих грошових потоків за договором за первісною ефективною процентною ставкою (чи за ефективною процентною ставкою, скоригованою з урахуванням кредитного ризику для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів) і визнає прибуток чи збиток від модифікації у складі прибутку чи збитку.

Фінансові активи. Списання. Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Група вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Списання - це подія припинення визнання. Група може списати фінансові активи, щодо яких ще вживаються заходи з примусового стягнення, коли Група намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у неї немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

Класифікація фінансових зобов'язань. Група класифікує свої фінансові зобов'язання за наступними категоріями:

- фінансові зобов'язання, які оцінюються за амортизованою вартістю;
- фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток;
- фінансові зобов'язання, які на власний розсуд класифіковані без права подальшої рекласифікації як оцінювані за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Класифікація фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток застосовується до похідних фінансових інструментів, фінансових зобов'язань, утримуваних для торгівлі (наприклад, короткі позиції по цінних паперах), умовної винагороди, визнаної покупцем при об'єднанні бізнесу, та інших фінансових зобов'язань, визначених як такі при первісному визнанні, та договорів фінансової гарантії та зобов'язань із надання кредитів.

До фінансових зобов'язань відносяться: кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість, заборгованість за позиковими коштами, фінансові гарантії та інші фінансові зобов'язання.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю і інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість з основної діяльності нараховується, коли контрагент виконав свої зобов'язання за договором, і спочатку враховується за справедливою вартістю, а надалі за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки.

Позикові кошти. Позикові кошти враховуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Витрати з позикових коштів відносяться на витрати на пропорційно-тимчасовій основі з використанням методу ефективної процентної ставки або капіталізуються. Позикові засоби класифікуються як поточні зобов'язання, за винятком випадків, коли Група має безумовне право відстрочити погашення зобов'язання, щонайменше, на 12 місяців після звітної дати.

Заборгованість за відсотками за кредити або позики включається до Звіту про фінансове становище у той самий рядок, у якому відображено основну суму заборгованості за відповідними кредитами або позиками (довгостроковими та/або короткостроковими).

Капіталізація витрат за позиковими коштами. Загальні та специфічні витрати за позиковими коштами, які прямо відносяться до придбання, будівництва або виробництва активів, підготовка яких до використання за призначенням або продажу обов'язково потребує тривалого часу (кваліфікаційні активи), капіталізуються у складі вартості цих активів.

Дата початку капіталізації настає, коли (а) Група несе витрати, пов'язані з кваліфікаційним активом; (б) вона несе витрати за позиковими коштами; та (в) вона вдається до дій, необхідних для підготовки активу до використання за призначенням або продажу.

Капіталізація витрат за позиковими коштами здійснюється до дати, до якої актив стає практично готовим до його використання чи продажу.

Капіталізовані витрати за позиковими коштами розраховуються за середньою вартістю залученого фінансування Групи (середньозважені процентні витрати відносяться до витрат, пов'язаних із кваліфікаційним активом), крім випадків, якщо позикові кошти були залучені з конкретною метою отримання кваліфікаційного активу. В такому випадку здійснюється капіталізація фактично понесених витрат за позиковими коштами за вирахуванням інвестиційного доходу від тимчасового вкладення цих позикових коштів.

Фінансові гарантії. Фінансові гарантії вимагають від Групи здійснення визначених платежів для

відшкодування збитків власнику гарантії, понесених у випадку, якщо відповідний дебітор не здійснить своєчасно платіж відповідно до первинних або модифікованих умов боргового інструменту. Фінансові гарантії спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку гарантії. Станом на кінець кожного звітного періоду гарантії оцінюються за найбільшою із двох сум: (i) суми оціночного резерву під очікувані збитки по гарантії, визначеної із використанням моделі очікуваних кредитних збитків, та (ii) неамортизованого залишку відповідної суми при початковому визнанні. Крім того, щодо дебіторської заборгованості із винагороди, яка відображається у звіті про фінансовий стан як актив, визнається оціночний резерв під очікувані кредитні збитки.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Визнання фінансових зобов'язань припиняється у разі їх погашення (тобто коли зобов'язання, вказане у договорів, виконується чи припиняється або закінчується строк його виконання).

Обмін борговими інструментами з істотно відмінними умовами між Групою та її первісними кредиторами, а також суттєві модифікації умов існуючих фінансових зобов'язань обліковуються як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Умови вважаються суттєво відмінними, якщо дисконтована приведена вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи всі сплачені винагороди за вирахуванням отриманих винагород, дисконтованих із використанням первісної ефективної процентної ставки, як мінімум, на 10% відрізняється від дисконтованої приведеної вартості решти грошових потоків від первісного фінансового зобов'язання. Якщо обмін борговими інструментами чи модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або сплачені винагороди визнаються у складі прибутку чи збитку від погашення. Якщо обмін або модифікація не обліковується як погашення, всі витрати чи сплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.

Модифікації зобов'язань, які не призводять до їх погашення, обліковуються як зміна оціночного значення за методом нарахування кумулятивної амортизації заднім числом, при цьому прибуток або збиток відображається у складі прибутку чи збитку.

Фінансові зобов'язання, віднесені у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Група може віднести окремі зобов'язання у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток при первісному визнанні. Прибутки та збитки за такими зобов'язаннями відображаються у складі прибутку чи збитку, крім суми змін у справедливій вартості, яка пов'язана зі змінами кредитного ризику за цим зобов'язанням (визначається як сума, яка не відноситься до змін ринкових умов, внаслідок яких виникає ринковий ризик), яке відображене в іншому сукупному доході та в подальшому не рекласифікується у прибуток чи збиток. Це можливо, якщо таке представлення не створює або не збільшує облікову невідповідність. У такому випадку прибутки та збитки, пов'язані зі змінами кредитного ризику за зобов'язанням, також відображаються у складі прибутку чи збитку.

Класифікація фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю за винятком фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток (FVTPL) Ця класифікація застосовується до деривативів, та договорів фінансової гарантії.

Фінансові зобов'язання, віднесені у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Група може віднести окремі зобов'язання у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток при первісному визнанні. Прибутки та збитки за такими зобов'язаннями відображаються у складі прибутку чи збитку, крім суми змін у справедливій вартості, яка пов'язана зі змінами кредитного ризику за цим зобов'язанням (визначається як сума, яка не відноситься до змін ринкових умов, внаслідок яких виникає ринковий ризик), яке відображене в іншому сукупному доході та в подальшому не рекласифікується у прибуток чи збиток. Це можливо, якщо таке представлення не створює або не збільшує облікову невідповідність. У такому випадку прибутки та збитки, пов'язані зі змінами кредитного ризику за зобов'язанням, також відображаються у складі прибутку чи збитку.

Взаємозалік фінансових інструментів. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: (i) у ході звичайного ведення бізнесу, (ii) у випадку дефолту та (iii) у випадку неплатоспроможності або банкрутства.

Аванси видані. Аванси видані відображаються у Звіті про фінансовий стан за первинною вартістю із врахуванням можливого знецінення. Тестування на можливе знецінення авансів Група здійснює щорічно.

Аванси відносяться в категорію довгострокових активів, якщо товари або послуги, за які здійснений аванс, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо аванс відноситься до активу, який при первинному визнанні включається в категорію необоротних активів. Аванс списується на фінансовий результат після отримання послуг, до яких відноситься аванс, і капіталізується у вартості товарів отриманих. Якщо існує свідоцтво того, що товари або послуги, до яких відноситься аванс, не будуть отримані, відповідне знецінення признається у складі прибутку або збитку.

Аванси видані не є фінансовими активами, оскільки їх майбутня економічна вигода полягає у отриманні товарів чи послуг.

Аванси отримані. Аванси отримані враховуються за первинною вартістю. Аванси відносяться в категорію довгострокових зобов'язань, якщо товари або послуги, за які здійснено аванс, будуть реалізовані через один рік або пізніше.

Дисконтування авансів отриманих не здійснюється, якщо момент поставки залежить від ініціативи покупця, якщо розмір змінної компенсації (винагорода) залежить від майбутніх подій, які не підконтрольні сторонам договору та в інших випадках.

Дисконтування авансів отриманих, за якими винесено відповідне професійне судження щодо наявності компоненту фінансування в договорі, здійснюється з дати отримання таких авансів. В якості ставки дисконтування Група використовує або вбудовану ставку, або відповідну ставку залучення кредитних ресурсів (Примітка 6 Облікові оцінки).

Аванси, видані або отримані в валюті, що відрізняється від функціональної валюти Групи, не підлягає перерахунку на кінець звітного періоду та відображається за курсом, за яким такі аванси були зараховані при первісному визнанні.

Дебіторська заборгованість за авансами по поставкам обладнання та інших основних засобів визнається як довгостроковий актив та відображається у складі інших необоротних активів.

Статутний капітал. Статутний капітал формується з внесків Учасників Групи. Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю частки в статутному капіталі обліковується у складі капіталу як **емісійний дохід**.

Капітал в дооцінках відображає приріст справедливої вартості основних засобів, а також її зниження в тій мірі, в якій це зниження компенсує приріст вартості того ж активу, визнаний раніше у складі іншого сукупного доходу.

Резервний капітал. Резервний капітал це капітал, створений Групою за рахунок відрахувань нерозподіленого прибутку з метою відшкодування можливих збитків, здійснення виплат інвесторам і кредиторам у разі недостатності коштів.

Додатковий капітал. Додатковий капітал — це суми дооцінки інших необоротних активів і фінансових інструментів; вартість необоротних активів, безоплатно отриманих підприємством від інших осіб; інші види додаткового капіталу.

Нерозподілений прибуток. Нерозподілений прибуток включає суми накопичених прибутків та збитків за весь період діяльності.

Дивіденди. Дивіденди признаються як зобов'язання і віднімаються з капіталу на звітну дату, тільки якщо вони оголошені до або на звітну дату. Інформація про дивіденди розкривається в примітках до консолідованої фінансової звітності, якщо вони запропоновані до звітної дати або запропоновані або оголошені після звітної дати, але до затвердження консолідованої фінансової звітності до випуску.

Резерви по зобов'язаннях і платежах. Резерви по зобов'язаннях і платежах визнаються у випадках, коли у Групи є поточні юридичні або передбачувані зобов'язання в результаті минулих подій, коли існує вірогідність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися по зобов'язаннях, і їх суму можна розрахувати з достатньою мірою точності. Коли існує декілька схожих зобов'язань, вірогідність того, що буде потрібно відтік грошових коштів для їх погашення, визначається для усього класу таких зобов'язань. Резерв признається, навіть коли вірогідність відтоку грошових коштів відносно будь-якої позиції, включеної в один і той же клас зобов'язань, невелика.

Група формує наступні види резервів забезпечення майбутніх виплат і платежів:

- резерв під забезпечення виплат відпусток;

- резерв під забезпечення гарантійних зобов'язань;
- резерв під забезпечення виплат за судовими позовами;
- резерв під виплату квартальних і річних премій, бонусів;
- резерв під забезпечення інших витрат і платежів та ін.

Резерви оцінюються за приведеною вартістю витрат, які, як очікується, будуть потрібні для погашення зобов'язання з використанням процентної ставки (до оподаткування), що відбиває поточні ринкові оцінки вартості грошей в часі і ризику, властиві зобов'язанню. Збільшення резерву з часом признається як процентна витрата.

Коли Група очікує, що резерв буде відшкодований, наприклад, відповідно до договору страхування, сума відшкодування визнається як окремий актив, але тільки в тих випадках, коли відшкодування значною мірою гарантоване.

Визнання доходів. Виручка від реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг (дохід за договорами з покупцями) визнається тоді, коли (або в міру того, як) Група виконує свої обов'язки до виконання за договором шляхом передачі товарів або послуг (тобто, активів), які підлягають поставці покупцеві. В момент укладення договору Група визначає, чи виконує вона обов'язок до виконання протягом періоду або в певний момент часу. Якщо обов'язок до виконання не виконується протягом періоду, Група виконує обов'язок до виконання в певний момент часу. Товари або послуги вважаються переданими, коли (або в міру того, як) покупець отримує контроль над ними. Ціна в угодах формується за методом «витрати плюс».

Для кожного обов'язку до виконання, виконуваного протягом періоду, Група визнає виручку протягом періоду, оцінюючи ступінь повноти виконання обов'язків до виконання. Для оцінки ступеня виконання обов'язків до виконання Група застосовує методи результатів і/або методи ресурсів в залежності від того, який метод є найбільш доцільним і економічно обґрунтованим в конкретному випадку. Виручка оцінюється як частина ціни угоди (яка виключає оцінки змінного відшкодування, які є обмеженими), що розподіляється на обов'язок до виконання, коли (або в міру того, як) цей обов'язок до виконання виконується, без податку на додану вартість (ПДВ).

Група використовує стандартну п'яти-крокову модель передбачену МСФЗ (IFRS) 15. Група визнає доходи тоді, коли (або як тільки) задоволене зобов'язання щодо виконання, тобто коли контроль над товарами або послугами, який супроводжує зобов'язання до виконання, був переданий клієнту.

Визнання витрат. Витрати враховуються згідно методу нарахування. Витрати визнаються в разі зменшення майбутніх економічних вигід, пов'язаних зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань, які можуть бути надійно оцінені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені. Якщо актив забезпечує одержання економічних вигід протягом кількох звітних періодів, то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу їх вартості між відповідними звітними періодами.

Фінансові доходи і витрати. Фінансові доходи і витрати включають процентні доходи і витрати за фінансовими активами і зобов'язаннями, ефект дисконтування пенсійних зобов'язань і резерву по виведенню активів з експлуатації, а також прибутки та збитки від курсових різниць. Процентні доходи і витрати визнаються з використанням методу ефективної процентної ставки, виходячи з бази їх нарахування та строку використання відповідних активів і зобов'язань.

Процентні доходи. Процентні доходи по всіх боргових інструментах, крім тих, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, обліковуються за методом нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Розрахунок за таким методом включає в процентні доходи всі комісійні та виплати, отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, та всі інші премії або дисконти. Процентні доходи по боргових інструментах, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, розраховані за номінальною процентною ставкою, відображаються у складі прибутку чи збитку в статті «Фінансові доходи».

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають комісійні, отримані або сплачені Групою у зв'язку з формуванням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку або облік гарантій чи забезпечення, за врегулювання умов надання інструмента і за обробку документів за угодою).

Щодо створених або придбаних кредитно-знецінених фінансових активів, ефективна процентна ставка являє собою ставку, яка дисконтує очікувані грошові потоки (включаючи первинно очікувані кредитні збитки) до справедливої вартості при первісному визнанні (зазвичай, відповідає ціні придбання). У результаті, ефективний процент є скоригованим з урахуванням кредитного ризику.

Процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної процентної ставки до валової балансової вартості фінансових активів, крім: (i) фінансових активів, які стали кредитно-знеціненими (Етап 3) і для яких процентний дохід розраховується із застосуванням ефективної процентної ставки до їх амортизованої вартості (за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки); і (ii) створених або придбаних кредитно-знецінених фінансових активів, для яких первісна ефективна процентна ставка, скоригована на кредитний ризик, застосовується до амортизованої вартості.

Взаємозаліки. Частина операцій купівлі-продажу здійснюється із використанням взаємозаліків або інших розрахунків у негрошовій формі. Як правило, ці операції здійснюються у формі взаємозаліків або за рахунок циклу негрошових операцій за участю декількох компаній. Негрошові розрахунки включають також розрахунки векселями, які є борговими інструментами.

Продажі та закупівлі, що, як очікується, будуть врегульовані у формі взаєморозрахунків чи інших негрошових розрахунків, визнаються на основі управлінської оцінки справедливої вартості, яка буде отримана чи передана у ході негрошових розрахунків. Справедлива вартість визначається на основі наявних доступних ринкових даних.

Група випускає векселі в якості платіжних документів з фіксованою датою погашення. Випущені Групою векселі обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Група також приймає векселі від своїх клієнтів (як їхні власні векселі, так і випущені третіми сторонами) у розрахунок за дебіторською заборгованістю. Випущені клієнтами чи третіми сторонами векселі обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Винагороди працівникам. Заробітна плата, єдиний соціальний внесок України, щорічні відпускні і лікарняні, преміальні і не грошові винагороди (наприклад, безкоштовне медичне обслуговування) нараховуються того року, в якому відповідні послуги надаються працівниками Групи. Група платить передбачені законодавством внески до Фонду соціального страхування по тимчасовій втраті працездатності, Фонду загальнодержавного соціального страхування України на випадок безробіття та Пенсійного фонду у вигляді єдиного соціального внеску на користь своїх співробітників. Внесок розраховується як відсоток від поточної валової суми заробітної плати і відноситься на витрати у міру їх виникнення.

5. Істотні облікові оцінки і судження при застосуванні облікової політики

Група робить оцінки і припущення, які впливають на суми активів і зобов'язань, показані в звітності, протягом наступного фінансового року. Оцінки і судження постійно аналізуються і ґрунтуються на досвіді керівництва та інших чинниках, включаючи очікування майбутніх подій, яке при існуючих обставинах вважається обґрунтованим. При застосуванні облікової політики, окрім згаданих оцінок, керівництво також використовує певні судження. Судження, які найбільше впливають на суми, визнані у фінансовій звітності, і оцінки, які можуть привести до значних коригувань балансової вартості активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Оренда та припинення визнання фінансових активів. Керівництво застосовує професійне судження для того, щоб визначити, чи переважно всі ризики та вигоди від володіння фінансовими та орендними активами, коли Група є орендодавцем, передаються контрагентам, зокрема, які ризики та вигоди є найбільш суттєвими і з чого складаються переважно всі ризики та вигоди.

Оцінка очікуваних кредитних збитків. Оцінка очікуваних кредитних збитків – це суттєва оцінка, яка передбачає визначення методології оцінки, моделей та вхідних параметрів. Методологія оцінки очікуваних кредитних збитків описана у Примітці 15. Наступні компоненти мають значний вплив на оціночний резерв під кредитні збитки: визначення дефолту, значне підвищення кредитного ризику, ймовірність дефолту, заборгованість на момент дефолту і розмір збитку в разі дефолту, а також моделі макроекономічних сценаріїв. Група регулярно аналізує та перевіряє коректність моделей і вхідних параметрів для зменшення різниці між оцінкою очікуваного кредитного збитку та фактичним кредитним збитком.

Керівництво оцінює очікувані кредитні збитки на основі аналізу окремих заборгованостей. Фактори, що приймаються до уваги, включають аналіз строків погашення торгової та іншої дебіторської заборгованості порівняно з умовами контрактів та фінансовим становищем дебітора та історію платежів клієнта. Якщо фактичні надходження будуть меншими за очікування керівництва, Групи потрібно буде визнати додаткові витрати на створення резерву під очікувані кредитні збитки.

Значне підвищення кредитного ризику. Для визначення значного підвищення кредитного ризику Група порівнює ризик дефолту протягом очікуваного строку фінансового інструменту станом на звітну

дату із ризиком дефолту на дату початкового визнання. У ході оцінки враховується відносно підвищення кредитного ризику, а не конкретний рівень кредитного ризику станом на кінець звітного періоду. Група враховує всю обґрунтовану та підтверджену прогнозу інформацію, доступну без надмірних витрат та зусиль, у тому числі низку факторів, включаючи поведінкові аспекти конкретних клієнтських портфелів. Група визначає поведінкові індикатори підвищення кредитного ризику до моменту непогашення заборгованості у встановлений строк і враховує у ході оцінки кредитного ризику належну прогнозу інформацію як на рівні окремого інструменту, так і на рівні портфелю (див. Примітку 15).

Модифікація фінансових активів. У разі зміни договірних умов фінансового активу (наприклад, у разі перегляду умов договору), Група оцінює, чи є така зміна суттєвою і має призвести до припинення визнання первісного активу та визнання нового активу за справедливою вартістю. Ця оцінка основана переважно на якісних факторах, описаних у відповідній обліковій політиці, та потребує істотних суджень. Зокрема, Група використовує судження при прийнятті рішення щодо припинення визнання кредитно-знецінених кредитів із переглянутими умовами і визначення нових визнаних кредитів кредитно-знеціненими при початковому визнанні. Рішення про необхідність припинення визнання залежить від того, чи змінюються ризики та вигоди, тобто очікувані грошові потоки (а не передбачені договором грошові потоки), внаслідок такої модифікації. Керівництво визначило, що в результаті модифікації таких кредитів ризики і вигоди не змінилися, отже, по суті, не відбулося ні припинення визнання всіх таких модифікацій та кредитів, ні їх рекласифікації з етапу кредитно-знецінених.

Політика списання. Фінансові активи списуються повністю або частково, коли Група вичерпала всі практичні можливості щодо їх стягнення і дійшла висновку про необґрунтованість очікувань відносно відшкодування таких активів. Визначення грошових потоків, за якими немає обґрунтованих очікувань щодо відшкодування, потребує застосування суджень.

Строки експлуатації основних засобів. Оцінка строків експлуатації об'єктів основних засобів вимагає застосування професійних суджень з урахуванням строків експлуатації подібних активів у минулому. Група одержує майбутні економічні вигоди від активів переважно у результаті їх використання. Однак такі чинники, як технічний та економічний знос та старіння, часто призводять до скорочення економічних вигід від активів. Керівництво оцінює залишкові строки експлуатації відповідно до поточного технічного стану активів та оціночного періоду, протягом якого Група, як очікується, отримає вигоди від їх використання. При цьому враховуються такі основні чинники: (а) передбачуване використання активів; (б) прогнозний знос залежно від експлуатаційних параметрів та регламенту технічного обслуговування; і (в) технічний або економічний знос внаслідок зміни ринкових умов. Терміни експлуатації основних засобів подано у Примітці 4.

Амортизація активів у формі права користування. При визначенні строку оренди керівництво враховує усі факти та обставини, які створюють економічні стимули для використання можливості подовження договору чи відмови від можливості його припинення. Опціони на подовження (або періоди часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому випадку, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде подовжено (або не буде припинено).

Для оренди офісних приміщень, (обладнання та транспортних засобів), як правило, найбільш значущими є такі фактори:

- у Групи, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо для припинення (чи відмови від подовження) договору оренди встановлені значні штрафи.
- у Групи, як правило, є достатня впевненість у тому, що вона подовжить (або не припинить) оренду, якщо будь-які капіталізовані витрати на покращення орендованого активу, як очікується, матимуть істотну ліквідаційну вартість.

В інших випадках Група розглядає інші фактори, у тому числі тривалість оренди у минулих періодах, а також витрати і порушення у звичайному порядку діяльності, які потребуватимуться для заміни орендованого активу.

Можливості подовження та припинення. Можливості подовження та припинення договорів передбачені у низці договорів оренди активів Групи. Вони використовуються для забезпечення максимальної операційної гнучкості при управлінні активами, які Група використовує у своїй діяльності. У тих випадках, коли опціон фактично виконаний (чи не виконаний) або у Групи виникає зобов'язання виконати (чи не виконати) його, оцінка строку оренди переглядається. Оцінка наявності достатньої

упевненості переглядається лише у разі значних подій або значних змін в обставинах, які впливають на оцінку і які Група може контролювати.

Ставки дисконтування, використані для визначення зобов'язань з оренди. Група використовує у якості основи для розрахунку ставки дисконтування ставку залучення додаткових позикових коштів, яка визначається як середня ставка НБУ за останні 6 місяців в залежності від строку.

Припущення для визначення суми резервів. Резерви майбутніх виплат (або оціночні зобов'язання) визнаються лише тоді, коли:

- Група має поточне зобов'язання (юридичне або обумовлене практикою) в результаті минулих подій;
- існує ймовірність, що для погашення цього зобов'язання потрібне буде відволікання ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди;
- може бути зроблена достовірна розрахункова оцінка суми зобов'язання.

При створенні резерву Група приймає до уваги тільки ті зобов'язання, які виникають в результаті минулих подій, не пов'язаних з майбутніми діями Групи.

Сума, визнана в якості резерву, являє собою найкращу оцінку витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання на звітну дату.

Якщо вплив тимчасової вартості грошей істотний, величина оціночного зобов'язання дорівнює дисконтованій вартості очікуваних витрат на погашення зобов'язання.

При оцінці резервів, Група: бере до уваги ризики і невизначеність та не враховує прибуток від очікуваного вибуття активів, якщо таке вибуття тісно пов'язане з можливістю виникнення зобов'язання.

Якщо існують законодавчі вимоги, згідно з якими Група повинна робити соціальні виплати своїм співробітникам в майбутньому, то під ці зобов'язання формуються відповідні резерви.

Оцінка результатів судових процесів. Група здійснює нарахування резерву під забезпечення виплат за судовими позовами або здійснює розкриття щодо умовних зобов'язань, якщо потенційні судові справи або претензії можуть призвести до фінансових наслідків і які в майбутньому вимагатимуть витрат грошових коштів, на основі оцінки вірогідності настання події (сприятливої чи несприятливої).

Ліквідаційна вартість основних засобів. Група встановлює нульову ліквідаційну вартість для всіх об'єктів основних засобів.

Знецінення основних засобів. Група зобов'язана провести тести на знецінення відповідно до МСБО 36 для своїх підрозділів, що генерують грошові кошти, де визначені показники знецінення. Одним із визначальних факторів у визначенні одиниці, що генерує гроші, є здатність генерувати незалежні грошові потоки для цієї одиниці.

Переоцінка основних засобів. Об'єкти основних засобів відображаються за переоціненою вартістю, за вирахуванням амортизації та накопичених збитків від знецінення, в разі їхньої наявності.

Оцінка основних засобів здійснюється з достатньою регулярністю для того, щоб справедлива вартість переоціненого активу суттєво не відрізнялася від його балансової вартості. Оскільки більшість основних засобів має спеціалізований характер, їх справедлива вартість визначається з використанням амортизованої вартості заміщення (рівень 3).

На балансову вартість основних засобів впливає оцінка амортизованої вартості їх заміщення та інших ресурсів (робочого капіталу). Зміни цих припущень можуть мати істотний вплив на справедливу вартість основних засобів.

Приріст вартості від переоцінки відображається у складі іншого сукупного доходу і відноситься на збільшення фонду переоцінки або капіталу у дооцінках, що входить до складу власного капіталу, за винятком тієї його частини, яка відновлює збиток від переоцінки цього ж активу, визнаний внаслідок раніше проведеної переоцінки у складі прибутку або збитку. Збиток від переоцінки визнається у звіті про сукупний дохід, за винятком тієї його частини, яка безпосередньо зменшує позитивну переоцінку за того ж активу, раніше визнану у складі фонду переоцінки основних засобів.

Різниця між амортизацією, нарахованою на первісну вартість активу, та амортизацією, нарахованою на балансову вартість активу, перекласифіковується з фонду переоцінки або капіталу у дооцінках основних засобів до нерозподіленого прибутку під час вибуття основного засобу.

Об'єкти основних засобів знімаються з обліку при їх вибутті або у випадку, якщо від їх подальшого використання не очікується отримання економічних вигід. Прибуток або збиток від вибуття активу (розраховується як різниця між чистими надходженнями від вибуття і балансовою вартістю активу),

включається до звіту про сукупний дохід у періоді, в якому визнання активу припиняється. Після вибуття активу залишковий капітал у дооцінках такого активу перекласифіковується до нерозподіленого прибутку.

Списання запасів. Група при списанні запасів використовує такі методи:

- метод ідентифікованої собівартості;
- метод середньозваженої вартості;
- метод ФІФО.

Група використовує один і той же метод списання для всіх одиниць запасів, які мають однакове призначення та однакові умови використання.

Вартість малоцінних і швидкозношуваних предметів (МШП) повністю списується на відповідну статтю витрат при їх передачі в експлуатацію.

Процентні ставки, застосовані до фінансових активів. За відсутності аналогічних фінансових інструментів для оцінки справедливої вартості довгострокових фінансових активів були застосовані професійні судження. Зміна ефективних процентних ставок, використаних для оцінки справедливої вартості виданої фінансової допомоги та інших фінансових активів, може мати суттєвий вплив на консолідовану фінансову звітність.

Визнання відстроченого активу з податку на прибуток. Визнаний відстрочений податковий актив являє собою суму податку на прибуток, яка може бути зарахована проти майбутніх податків на прибуток, і відображається у звіті про фінансовий стан. Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються лише тією мірою, в якій існує імовірність використання відповідного податкового кредиту. Це передбачає наявність тимчасових різниць, сторнування яких очікується у майбутньому, і наявність достатнього майбутнього оподаткованого прибутку для здійснення вирахувань. Оцінка майбутніх оподаткованих прибутків та суми податкового кредиту, використання якого є можливим у майбутньому, базується на середньостроковому плані та результатах його екстраполяції на майбутні періоди.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України продовжує змінюватись. Суперечливі положення тлумачаться по-різному. Керівництво вважає, що його тлумачення є доречним та обґрунтованим, проте не існує жодних гарантій того, що податкові органи його не оскаржать.

Операції з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Група проводить операції з пов'язаними сторонами. Для обґрунтування суми винагороди Група використовує метод порівняльної неконтрольованої ціни. Рівень вартості послуг підтверджено проведеним дослідженням ринкового діапазону та документацією з трансфертного ціноутворення. При визначенні того, чи проводилися операції по ринкових або неринкових процентних ставках, використовуються професійні судження, якщо для таких операцій немає активного ринку. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій із непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки. Умови операцій з пов'язаними сторонами описані у Примітці 9.

6. Політика управління капіталом

Для цілей управління капіталом капітал включає в себе: .

- Статутний капітал;
- Додатковий капітал;
- Нерозподілений прибуток (накопичений збиток).

Головною метою управління капіталом Групи є підтримка достатньої кредитоспроможності та забезпеченості власними коштами з метою збереження можливості Групи продовжувати свою діяльність як безперервно діючого підприємства. Політика Групи стосовно управління капіталом націлена на забезпечення і підтримку оптимальної структури капіталу для зменшення загальних витрат на капітал та гнучкості, необхідних для доступу Групи до ринків капіталу. Керівництво намагається зберігати баланс між більш високою доходністю, яку можна досягти при вищому рівні позикових коштів, та перевагами і стабільністю, які забезпечує стійка позиція капіталу.

Група розглядає капітал та позики у якості важливих компонентів фінансування і, як наслідок, як частину своєї діяльності з управління капіталом.

Для підтримування або коригування структури капіталу Група може коригувати суму дивідендів, що виплачуються власникам, повертати їм капітал, збільшувати розмір статутного капіталу або продавати активи для зменшення суми боргу.

Цілі, політика та процедури управління капіталом протягом періодів, що закінчилися 31 грудня 2022 та 2021 рр., не змінювалися.

7. Застосування нових та переглянутих Міжнародних стандартів фінансової звітності

Нові і переглянуті МСФЗ у фінансовій звітності

Група прийняла до застосування такі нові і переглянуті стандарти і тлумачення, а також поправки до них, які викладені державною мовою та офіційно оприлюднені Міністерством фінансів України та набули обов'язкової чинності для облікових періодів, які починають діяти на або після 1 січня 2022 року. Наступні змінені стандарти набули чинності у 2022 році, але не мали суттєвого впливу на Групу:

1. Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років - МСФЗ 1: Дочірнє підприємство, яке уперше застосувало МСФЗ (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправка дозволяє дочірньому підприємству, що застосовує МСФЗ 1: D16 (а) (яке переходить на МСФЗ пізніше своєї материнської Компанії), виконати оцінку накопиченого ефекту курсових різниць у складі іншого сукупного доходу - на підставі такої оцінки, виконаної материнською Компанією на дату її переходу на МСФЗ.

2. Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років - МСФЗ 9: Комісійна винагорода, що включається в «10-відсотковий» тест при припиненні визнання фінансових зобов'язань (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправка уточнює характер такої комісійної винагороди - вона включає тільки винагороду, сплачену між позикодавцем і позикоотримувачем, включаючи винагороду, сплачену або отриману від особи інших сторін.

3. Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років - МСФЗ 16: Стимулюючі платежі по оренді (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати). Поправка уточнює ілюстративний приклад № 13 до МСФЗ 16 шляхом виключення прикладу урахування відшкодування, отриманого орендарем від орендодавця в якості компенсації за понесені витрати на поліпшення об'єкта оренди.

4. Поправки до МСФЗ (IAS) 37 – Обтяжувальні договори: витрати на виконання договору (опубліковані в травні 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).

Відповідно до МСФЗ (IAS) 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи» обтяжливі витрати за договором - це за необхідністю неминучі витрати на виконання зобов'язань, які перевищують очікуваний дохід. Поправка визначає, які витрати підприємства повинні враховуватися в оцінці збитковості договору. Так, до прямих витрат на виконання договору входять: додаткові витрати на виконання такого договору (наприклад, прямі витрати на оплату праці та матеріалів); Винагорода доходних витрат, значних витрат виконання договорів (наприклад, отримання доходів від нарахованих за об'єктами основних засобів, що використовуються для виконання договорів). Так як раніше деякі організації в рамках витрат на виконання зобов'язань визнавали тільки за загальними витратами, застосування дозволяє дозволити виконання великих обсягів резервів під обтяжливі договори.

5. Поправки до МСФЗ (IAS) 16 – Основні засоби: надходження до використання за призначенням (опубліковані в травні 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).

Згідно з МСФЗ (IAS) 16, вартість активу включає будь-які витрати на придбання та підготовку до використання, включаючи витрати на перевірку належного використання активу. Поправка до МСФЗ (IAS) 16 забороняє Групам вираховувати із вартості основних засобів надходження від продажу вироблених товарів, доки організація готує активне споживання об'єкту. Натомість Група має відобразити такий продаж разом із витратами в прибутку або збитку. Для оцінки вартості таких товарів організація має використовувати МСФЗ (IAS) 2 «Запаси» без урахування амортизації, оскільки актив ще не готовий до цільового використання.

6. Поправки до МСФЗ 3 – Посилання на «Концептуальні основи» (опубліковані в травні 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).

У МСФЗ (МСФЗ) 3 «Об'єднання бізнесу» оновили посилання на Концептуальні основи фінансової звітності (тепер посилання 2018 року замість 2001-го). Нове посилання дозволяє визначити, що являє собою активна діяльність чи участь у об'єднанні бізнесу. Крім того, у МСФЗ 3 є новий виняток щодо

зобов'язань та умовних зобов'язань. Організація, що застосовує МСФЗ (МСФЗ) 3, має за деякими видами зобов'язань звертатися до МСФЗ (МСФЗ) 37 або Роз'яснення КРМФО (КІМСФО) 21 «Збори», а не до Концептуальних основ фінансової звітності за 2018 рік. Поза цими винятками деякі організації повинні були б визнавати зобов'язання щодо об'єднання бізнесу, які вони не визнавали б за МСФЗ (IAS) 37. Також покупець не зобов'язаний визнавати умовні активи, які приймаються за МСФЗ (IAS) 37, за підпискою.

Нові і переглянуті МСФЗ випущені, але які ще не набули чинності

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Групою у річних періодах, починаючи з 01 січня 2023 року та пізніших періодах. Група не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

1. Продаж чи внесок активів в асоційовану Компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати). Ці зміни усувають невідповідність між вимогами МСФЗ 10 і МСБО 28, що стосуються продажу чи внеску активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором. Основний наслідок застосування змін полягає у тому, що прибуток чи збиток визнається у повному обсязі у тому випадку, якщо угода стосується бізнесу. Якщо активи не являють собою бізнес, навіть якщо цими активами володіє дочірнє підприємство, визнається лише частина прибутку чи збитку.

2. Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років - МСБО 41: Ефекти оподаткування при визначенні справедливої вартості (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Поправка виключає вимогу МСБО 41:22, яка вказує, що потоки грошових коштів, пов'язані з оподаткуванням, не включаються до розрахунків справедливої вартості біологічних активів. Поправка призводить до відповідності МСБО 41 і МСФЗ 13.

3. Поправки до МСБО 1: Класифікація зобов'язань як поточні або довгострокові (видані 23 січня 2020 року зі змінами, опублікованими 15 липня 2020 року, і діють на річні періоди, що починаються з 1 січня 2023 року або пізніше).

Ці зміни обмеженої сфери застосування уточнюють, що зобов'язання класифікуються у короткострокові або довгострокові залежно від прав, існуючих на кінець звітного періоду. Зобов'язання є довгостроковим, якщо організація має на кінець звітного періоду суттєве право відкласти їх погашення, як мінімум, на 12 місяців. Керівництво більше не містить вимогу про те, що таке право має бути безумовним. Очікування керівництва щодо того, чи буде воно у подальшому використовувати своє право відкласти погашення, не впливають на класифікацію зобов'язань. Право відкласти погашення виникає тільки у випадку, якщо організація виконує усі застосовні умови на кінець звітного періоду. Зобов'язання класифікується як короткострокове, якщо умову порушено на звітну дату чи до неї, навіть у випадку, коли після закінчення звітного періоду від кредитора отримано звільнення від обов'язку виконати умову. Водночас кредит класифікується як довгостроковий, якщо умову кредитного договору порушено тільки після звітної дати. Крім того, зміни уточнюють вимоги до класифікації боргу, який організація може погасити за рахунок його конвертації у власний капітал. «Погашення» визначається як припинення зобов'язання за рахунок його врегулювання у формі грошових коштів, інших ресурсів, які містять економічні вигоди, чи власних дольових інструментів організації. Передбачено виключення для конвертованих інструментів, які можуть бути конвертовані у власний капітал, але тільки для тих інструментів, де опціон на конвертацію класифікується як дольовий інструмент в якості окремого компонента комбінованого фінансового інструмента.

4. Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – перенесення дати набуття чинності – зміни МСБО 1 (опубліковані 15 липня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати). Зміни МСБО 1 щодо класифікації зобов'язань у короткострокові або довгострокові були випущені у січні 2020 року з початковою датою набуття чинності з 1 січня 2022 року. Проте у зв'язку з пандемією COVID-19 дату набуття чинності було перенесено на один рік, щоб надати організаціям більше часу для запровадження змін, пов'язаних із класифікацією, у результаті внесення змін.

5. Поправки до МСФЗ 17 та зміна МСФЗ 4 (опубліковані 25 червня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Зміни включають роз'яснення для полегшення запровадження МСФЗ 17 і спрощення окремих вимог стандарту та перехідних положень. Ці зміни стосуються восьми областей МСФЗ 17 і не передбачають зміни основоположних принципів стандарту.

6. Поправки до МСБО 1 та Положення про практику застосування МСФЗ 2 «Винесення думок про суттєвість: розкриття облікової політики»: Розкриття облікової політики

(опубліковані 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

7. Поправки до МСБО 8: Визначення облікових оцінок (опубліковано 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати).

8. Поправки до МСБО 12: Відстрочений податок на активи та зобов'язання, що виникають за результатами однієї операції (опубліковано 7 травня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року).

Керівництво Групи очікує, що набуття чинності перелічених стандартів та тлумачень не буде мати істотного впливу на консолідовану фінансову звітність.

8. Використання справедливої вартості

Розрахункова справедлива вартість фінансових інструментів визначається з урахуванням різної ринкової інформації та відповідних методик оцінки. Однак для проведення такої оцінки необхідно обґрунтоване судження при тлумаченні ринкової інформації. Відповідно, такі оцінки не завжди виражають суми, які Група може отримати в існуючій ринковій ситуації. Балансова вартість грошових коштів та їх еквівалентів, торгової та іншої дебіторської та кредиторської заборгованості майже дорівнює їх справедливій вартості у зв'язку з короткостроковістю погашення цих інструментів.

Ієрархія джерел оцінки справедливої вартості. Група використовує таку ієрархію для визначення справедливої вартості фінансових інструментів і розкриття інформації про неї в розрізі моделей оцінки:

1-й рівень: котирування (незкориговані) на активних ринках ідентичних активів чи зобов'язань;

2-й рівень: інші методи, дані в основі яких, що мають значний вплив на відображувану справедливу вартість, є спостережуваними на ринку, прямо чи опосередковано;

3-й рівень: методи, дані в основі яких, що мають значний вплив на відображувану справедливу вартість, не є спостережуваними на ринку.

Для оцінок і розкриттів в даній звітності справедлива вартість визначається згідно МСФЗ 13 "Оцінка справедливої вартості", за винятком інструментів, на які розповсюджується МСФЗ 2, орендних угод, врегульованих МСФЗ 16, а також оцінок, порівняних, але не рівних справедливій вартості.

Для оцінки вартості інвестованого капіталу або активів Групи може бути застосовано три підходи: (i) витратний, (ii) ринковий (або порівняльний) та (iii) доходний. При проведенні оцінки основних засобів початково розглядається кожний з цих підходів, але, який чи які з них є оптимальними у кожному конкретному випадку, визначається характером та специфікою оцінюваної Групи та її активів. (i) Витратний підхід заснований на принципі заміщення та входить з того, що розумний інвестор не стане платити за актив більше, ніж вартість його заміни на ідентичний або аналогічний об'єкт з такими ж корисними властивостями. Першим кроком в рамках витратного підходу є визначення поточної вартості заміщення або поточної вартості відтворення оцінюваних активів.

(ii) Порівняльний (або ринковий) підхід заснований на інформації про стан ринку у поточних умовах та здійснених угодах на дату оцінки або незабаром до дати оцінки. У рамках порівняльного підходу існує два методи: метод компаній-аналогів та метод угод. Метод компаній-аналогів засновано на порівнянні оцінюваної Групи з зіставними Групами, акції яких обертаються на біржовому ринку. При використанні методу угод, оцінювана Група порівнюється з зіставними Групами, продавалися в останній час в ході операцій по поглинанню. І в тому, і в іншому випадку складається необхідна вибірка компаній по критеріям порівняльності.

(iii) При використанні доходного підходу справедлива вартість визначається шляхом розрахунку приведеної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків, які прогнозуються на визначений період часу.

Для оцінки основних засобів залучаються зовнішні оцінювачі. Визначення справедливої вартості основних засобів Група здійснює за витратним підходом для спеціалізованих активів, та порівняльним підходом для неспеціалізованих активів, для яких була доступна ринкова інформація про угоди по купівлі/продажу таких самих або аналогічних активів.

Справедлива вартість фінансових інструментів - це ціна, яка була б отримана при продажу активу або сплачена при передачі зобов'язання в ході звичайної угоди між учасниками ринку на дату оцінки, за

винятком випадків примусового продажу або ліквідації фінансового інструменту. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є котирування фінансового інструменту на активному ринку.

Група розраховувала оцінену справедливу вартість фінансових інструментів виходячи з наявної ринкової інформації, якщо така існує, з використанням відповідних методик оцінки. Проте для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення оціненої справедливої вартості потрібні суб'єктивні судження. В Україні все ще спостерігаються деякі явища, властиві ринку, що розвивається, а економічні умови продовжують обмежувати рівень активності на фінансових ринках. Ринкові котирування можуть бути застарілими або відбивати операції продажу за вимушено низькою ціною, не являючись, таким чином, справедливою вартістю фінансових інструментів.

При визначенні ринкової вартості фінансових інструментів керівництво використовувало усю наявну ринкову інформацію.

Фінансові активи, враховані за амортизованою вартістю. Справедливою вартістю інструментів з плаваючою процентною ставкою, як правило, являється їх балансова вартість. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою заснована на розрахункових майбутніх грошових потоках, які мають бути отримані, дисконтованих на поточні процентні ставки по нових інструментах, що характеризуються подібним кредитним ризиком і строком до погашення, що залишився. Використані ставки дисконтування залежать від кредитного ризику контрагента. Балансова вартість дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої фінансової дебіторської заборгованості приблизно дорівнює її справедливій вартості.

Зобов'язання, враховані за амортизованою вартістю. Справедлива вартість позикових коштів заснована на ринкових даних. Справедлива вартість інших зобов'язань була визначена з використанням методик оцінки. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою і фіксованим терміном погашення заснована на розрахункових майбутніх грошових потоках, які мають бути отримані, дисконтованих на поточні процентні ставки по нових інструментах, що характеризуються подібним кредитним ризиком і строком до погашення, що залишився. Справедлива вартість зобов'язань, що погашаються на вимогу або після закінчення періоду повідомлення («зобов'язання до запитання»), оцінюється як сума кредиторської заборгованості, що погашається на вимогу, дисконтована з дня, коли могла поступити перша вимога виплатити таку суму. Балансова вартість кредиторської заборгованості з основної діяльності та іншої кредиторської заборгованості та довгострокових зобов'язань приблизно дорівнює її справедливій вартості.

9. Розрахунки і операції з пов'язаними сторонами

Визначення пов'язаних сторін наведено в МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони». Сторони вважаються пов'язаними, якщо одна з них має можливість контролювати іншу, знаходиться під спільним контролем або може мати суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час аналізу кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі. Інформація про безпосередню материнську компанію Групи та її фактичну контролюючу сторону наведена у Примітці 1. Материнська компанія складає консолідовану фінансову звітність, яка відповідає МСФЗ та доступна для публічного використання за посиланням:

https://dtek.com/investors_and_partners/asset/dtek-service/

Нарахування та сплата податків здійснюється відповідно до податкового законодавства України.

Далі подана інформація про характер відносин з тими пов'язаними сторонами, з якими Група проводила значні операції або мала значні залишки по операціях за 2022 рік.

Операції купівлі-продажу з пов'язаними сторонами здійснюються за звичайними цінами, переважно такими ж, як і з непов'язаними постачальниками та покупцями.

Група виступила поручителем та іпотекодавцем за кредитними договорами з пов'язаними сторонами. Інформація наведена у Примітці 32.

Залишки та обороти за операціями із пов'язаними сторонами (за вирахуванням резерву очікуваних кредитних збитків (резерву сумнівних боргів) та дисконтування), наведені в звітності про фінансовий стан, були такими:

ТОВ «ДТЕК СЕРВІС»
Примітки до консолідованої фінансової звітності за рік, що закінчується 31 грудня 2022 року (в тисячах гривень)

у тисячах гривень	31 грудня 2022 рік		31 грудня 2021 рік	
	Пов'язані сторони (ДТЕК GROUP B.V.)	Інші пов'язані сторони (СКМ)	Пов'язані сторони (ДТЕК GROUP B.V.)	Інші пов'язані сторони (СКМ)
Незавершені капітальні інвестиції (аванси видані за основні засоби, придбання) (до рядку 1005)	1	-	1	-
Фінансова допомога видана довгострокова (до рядку 1040)	146 000	-	-	-
Мінус: дисконт (до рядку 1040)	(59 248)	-	-	-
Мінус: резерв на знецінення (до рядку 1040)	(19 233)	-	-	-
Чиста фин.допомога (до рядку 1040)	67 519	-	-	-
Виробничі запаси (до рядку 1101, 1104)	10	-	1	-
Дебіторська заборгованість з основної діяльності за продукцію, товари, роботи, послуги (до рядку 1125)	505 633	317	330 849	185
Мінус: резерв на знецінення (до рядку 1125)	(115 620)	(61)	(50 195)	(14)
Чиста дебіторська заборгованість (до рядку 1125)	390 013	256	280 654	171
Дебіторська заборгованість з основної діяльності за продукцію, товари, роботи, послуги ДТЕК GROUP B.V. (до рядку 1125)	495	-	37	--
Мінус: резерв на знецінення ДТЕК GROUP B.V. (до рядку 1125)	(117)	-	(4)	-
Чиста дебіторська заборгованість ДТЕК GROUP B.V. (до рядку 1125)	378	-	33	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами (до рядку 1130)	1 979	42	482	1
З нарахованих доходів (до рядку 1140)	-	568	-	519
Інша дебіторська заборгованість (до рядку 1155)	16 542	84	79 247	59
Мінус: резерв на знецінення (до рядку 1155)	(3 805)	(16)	(9 811)	(5)
Чиста інша дебіторська заборгованість (до рядку 1155)	12 737	68	69 436	54
Грошові кошти та їх еквіваленти (до рядку 1165)	-	43 597	-	129 098
Інші оборотні активи (до рядку 1190)	125 793	-	641 547	-
Мінус: резерв на знецінення (до рядку 1190)	(26 655)	-	(65 529)	-
Чиста інша дебіторська заборгованість (до рядку 1190)	99 138	-	576 018	-
Інші довгострокові зобов'язання (до рядку 1515)	5 154	-	4 109	-
Мінус: дисконт (до рядку 1515)	(1 002)	-	(588)	-
Чисті інші довгострокові зобов'язання (до рядку 1515)	4 152	-	3 521	-

ТОВ «ДТЕК СЕРВІС»
Примітки до консолідованої фінансової звітності за рік, що закінчується 31 грудня 2022 року (в тисячах гривень)

у тисячах гривень	31 грудня 2022 рік		31 грудня 2021 рік	
	Пов'язані сторони (ДТЕК GROUP B.V.)	Інші пов'язані сторони (СКМ)	Пов'язані сторони (ДТЕК GROUP B.V.)	Інші пов'язані сторони (СКМ)
Поточна частина довгострокових зобов'язань (рядок 1610)	9 601	-	8 143	-
Мінус: дисконт (до рядку 1610)	(541)	-	(570)	-
Чиста поточна частина довгострокових зобов'язань (рядок 1610)	9 060	-	7 573	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (до рядку 1615)	25 665	10	25 638	550
Роялти (до рядку 1615)	308	-	1 895	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами (до рядку 1635)	28 171	-	30 389	-
Інші поточні зобов'язання (кредиторська заборгованість) (до рядку 1690)	-	-	73	-
Інші поточні зобов'язання (фінансова допомога) (до рядку 1690)	319 085	-	447 729	-

Статті доходів і витрат по операціях з пов'язаними сторонами є наступними:

у тисячах гривень	31 грудня 2022 рік		31 грудня 2021 рік	
	Пов'язані сторони (ДТЕК GROUP B.V.)	Інші пов'язані сторони (СКМ)	Пов'язані сторони (ДТЕК GROUP B.V.)	Інші пов'язані сторони (СКМ)
Виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (до рядку 2000)	1 579 227	410	1 763 592	166
Закупка ТМЦ, товарів (до рядку 2050)	2 039	-	4 372	-
Закупка робіт, послуг (до рядку 2050)	26 360	2 485	30 788	4 101
Інші операційні доходи (до рядку 2120)	102 486	-	227 673	-
Адміністративні витрати (до рядку 2130)	3 442	41	1 354	136
Витрати роялті (до рядку 2130)	3 496	-	1 895	-
Інші операційні витрати (до рядку 2180)	5 093	-	5 776	-
Інші фінансові доходи (до рядку 2220)	7 864	4 314	-	7 494
Інші доходи (до рядку 2240)	70 720	-	200 169	-
Фінансові витрати (до рядку 2250)	67 937	-	1 278	-

Провідний управлінський персонал протягом 2022 року складався в середньому із 6 осіб (2021 - 6 осіб). У 2022 році компенсація провідному управлінському персоналу, що включена до складу витрат на персонал, становила 25 936,8 тис. гривень. (2021 – 21 904,1 тис. гривень.).

10. Основні засоби (до рядків консолідованого балансу 1005, 1010)

У балансовій вартості основних засобів сталися наступні зміни:

у тисячах гривень	Будівлі та споруди	Будівлі та споруди МСФО 16	Виробниче обладнання	Транспортні засоби	Транспортні засоби МСФО 16	Інше обладнання	Незавершені капітальні інвестиції	Всього
Первісна вартість	537 937	677 300	203 889	131 350	-	226 860	61 987	1 839 323
Накопичений знос	(172 499)	(219 251)	(106 666)	(112 593)	-	(139 331)	-	(750 340)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 р.	365 438	458 049	97 223	18 757	-	87 529	61 987	1 088 983
Надходження	13 883	66 772	26 281	-	5 342	25 017	78 957	216 252

ТОВ «ДТЕК СЕРВІС»

Примітки до консолідованої фінансової звітності за рік, що закінчується 31 грудня 2022 року (в тисячах гривень)

у тисячах гривень	Будівлі та споруди	Будівлі та споруди МСФО 16	Виробниче обладнання	Транспортні засоби	Транспортні засоби МСФО 16	Інше обладнання	Незавершені капітальні інвестиції	Всього
Переведення в іншу категорію	5 994	-	1 117	-	-	10 273	(17 384)	-
Амортизаційні відрахування	(32 577)	(96 681)	(33 576)	(4 532)	(712)	(21 703)	-	(189 781)
Вибуття первісної вартості	(14 209)	(163 120)	(883)	(6 942)	-	(4 266)	(16 503)	(205 923)
Вибуття амортизаційних нарахувань	2 610	162 541	740	6 942	-	4 189	-	177 022
Інший рух	-	(71 941)	-	-	-	924	121	(70 896)
Первісна вартість	543 605	509 011	230 404	124 408	5 342	258 808	107 178	1 778 756
Накопичений знос	(202 466)	(153 391)	(139 502)	(110 183)	(712)	(156 845)	-	(763 099)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 р.	341 139	355 620	90 902	14 225	4 630	101 963	107 178	1 015 657
Надходження	56 211	214 607	26 443	200	-	23 036	28 929	349 426
Переведення в іншу категорію	7 595	-	9 272	-	-	2 348	(19 215)	-
Амортизаційні відрахування	(25 020)	(79 148)	(34 653)	(4 011)	(1 068)	(25 755)	-	(169 497)
Вибуття первісної вартості	(89 288)	(64 223)	(12 571)	(2 657)	-	(2 691)	(4 417)	(175 847)
Вибуття амортизаційних нарахувань	89 289	62 804	10 472	2 480	-	2 656	-	167 701
Нарахування резерву знецінення	-	-	(1 366)	-	-	-	-	(1 366)
Інший рух	-	(540)	-	-	-	-	(46 920)	(47 460)
Балансова вартість на 31 грудня 2022 р.	379 926	489 120	88 499	10 237	3 562	101 557	65 555	1 138 456
Первісна вартість	518 123	658 855	252 182	121 951	5 342	281 501	65 555	1 903 509
Накопичений знос	(138 197)	(169 735)	(163 683)	(111 714)	(1 780)	(179 944)	-	(765 053)

У 2022 та 2021 роках оцінка основних засобів не проводилась у зв'язку з відсутністю істотних відхилень від справедливої вартості об'єктів.

У 2022 році витрати на амортизацію у сумі 168 350 тис. гривень (у 2021 році – 188 827 тис. гривень) були включені до складу собівартості реалізованої продукції, 870 тис. гривень (у 2021 році – 896 тис. гривень) – до складу адміністративних витрат, 404 тис. гривень (у 2021 році – 39 тис. гривень) - до інших витрат. Витрати на амортизацію за 2022 рік у сумі 31 тис. гривень (у 2021 році – 19 тис. гривень) були включені до складу капіталізованих.

До складу незавершених капітальних інвестицій включено аванси за основні засоби в сумі 11 584 тис. гривень. (54 921 тис. гривень на 31.12.2021р.). Резерв на знецінення по авансам за основні засоби станом на 31.12.2022 рік становить 3 638 тис. гривень (на 31.12.2021 рік – 54 тис. гривень).

Основні засоби у 2022 році включають 280 328 тис. гривень (у 2021 році – 348 339 тис. гривень) повністю амортизованих активів, які знаходяться в експлуатації.

Балансова вартість основних засобів, які вибули з активного використання складає 0,00 тис. грн.

Станом на 31.12.2022 року відповідно до договорів іпотеки з АТ «ТАСКОМБАНК», передано в заставу об'єкти нерухомості, нежитлові будівлі, які обліковуються на балансі Групи у складі основних засобів. Первісна вартість вказаного рухомого та нерухомого майна 162 074 тис. гривень., балансова вартість на 31.12.2022 року становить 136 246 тис. гривень. Передача майна у заставу не призвела до обмеження володіння та користування нерухомим майном. Додаткова Інформація наведена у Примітці 32.

11. Нематеріальні активи (до рядку консолідованого балансу 1000)

У балансовій вартості нематеріальних активів сталися наступні зміни:

у тисячах гривень	2022 рік	2021 рік
Первісна або переоцінена вартість на початок періоду	1 118 982	933 271

Накопичена амортизація	(276 453)	(221 545)
Балансова вартість на початок періоду	842 529	711 726
Надходження	122 259	422 991
Вибуття первісної вартості	(72 500)	(237 280)
Вибуття амортизаційних нарахувань	(4 027)	39 160
Амортизаційні нарахування	(168 869)	(94 068)
Балансова вартість на кінець періоду	727 446	842 529
Первісна або переоцінена вартість на кінець періоду	1 168 141	1 118 982
Накопичена амортизація	(441 295)	(276 453)

У 2022 році витрати на амортизацію у сумі 168 869 тис. гривень (у 2021 році – 94 068 тис. гривень) були включені до складу собівартості реалізованої продукції.

Станом на 31.12.2021 року у складі нематеріальних активів Групи самостійно створених активів не має, тільки придбані. Нематеріальні активи Групи складаються з програмного забезпечення та ліцензій.

12. Довгострокова дебіторська заборгованість (до рядку консолідованого балансу 1040)

<i>у тисячах гривень</i>	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Фінансова допомога видана довгострокова	146 000	-
Мінус: дисконт	(59 248)	-
Мінус: резерв на знецінення	(19 233)	-
Всього фінансові інвестиції	67 519	-

Станом на 31 грудня 2022 року до складу довгострокової дебіторської заборгованості входить безвідсоткова фінансова допомога у сумі 146 000 тис. гривень видана пов'язаній стороні у березні 2022 року зі строком погашення у березні 2027 року (ставка дисконтування становить 13,09 % та витрати від первісного визнання 67 112 тис. гривень).

У складі резерву під очікувані кредитні збитки з заборгованості з довгострокової поворотної фінансової допомоги відбулися наступні зміни:

<i>у тисячах гривень</i>	2022 рік	2021 рік
Резерв під очікувані кредитні збитки на початок періоду	-	-
Витрати на резерв під кредитні збитки	(19 233)	-
Сторно резерву під кредитні збитки продовж періоду	-	-
Резерв під очікувані кредитні збитки на кінець періоду	(19 233)	-

13. Товарно-матеріальні запаси (до рядку консолідованого балансу 1100)

<i>у тисячах гривень</i>	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Матеріали інші	2 800	2 683
Товари	2 126	1 130
Всього товарно-матеріальних запасів	4 926	3 813

Станом на 31 грудня 2022 року товарно-матеріальні запаси показані за вирахуванням знецінення на ТМЗ в сумі 3 736 тис. гривень (на 31 грудня 2021 року – 5 865 тис. гривень).

Чиста зміна суми знецінення запасів за 2022 рік у сумі 2 129 тис. гривень (2021: 837 тис. гривень), відображено у складі собівартості реалізованих послуг.

В наслідок агресії з боку Російської Федерації був втрачений контроль над ТМЗ, які знаходяться на тимчасово окупованій території. Тому станом на 31 грудня 2022 були списані на витрати ТМЗ у сумі 309 тис. гривень.

14. Дебіторська заборгованість з основної діяльності, інша дебіторська заборгованість, аванси видані (до рядків консолідованого балансу 1125, 1130, 1140, 1155)

у тисячах гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Дебіторська заборгованість з основної діяльності	595 655	419 139
Мінус: оціночний резерв під очікувані кредитні збитки	(179 003)	(89 381)
Інша дебіторська заборгованість	18 447	80 875
Мінус: оціночний резерв під очікувані кредитні збитки	(5 089)	(9 879)
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	568	519
Всього фінансової дебіторської заборгованості	430 578	401 273
Аванси видані за товари і послуги	49 337	37 263
Мінус: знецінення авансів виданих з бюджетом	(20 663)	(14 839)
	4 669	1 289
Всього нефінансової дебіторської заборгованості	33 343	23 713
Всього дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої дебіторської заборгованості	463 921	424 986

Станом на 31 грудня 2022 та 31 грудня 2021 років дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість є безвідсотковою.

Резерв під очікувані кредитні збитки по непогашеній дебіторській заборгованості станом на дату звітності розраховується згідно МСФЗ (IFRS) 9.

Групою застосовується коефіцієнт кредитного ризику (очікуваний відсоток втрат) з матриці оціночних резервів (за торговельною дебіторською заборгованістю з використанням матриці забезпечення).

Наступний аналіз містить додаткові деталі щодо розрахунку резервів під очікувані збитки (ECL), пов'язаних з торговою дебіторською заборгованістю щодо прийняття МСФЗ (IFRS) 9. Резерви під очікувані збитки (ECL) були розраховані на основі фактичних кредитних збитків за минулий рік або загальнодоступної інформації, що використовується для визначення очікуваних кредитних втрат. Група розраховувала ставки резервів під очікувані збитки (ECL) окремо для різних груп клієнтів.

Експозиції в кожній групі були розподілені на основі загальних характеристик кредитного ризику, таких як кредитний ризик і строк виникнення торгової та іншої дебіторської заборгованості.

Група фінансових активів	Очікуваний відсоток втрат на 31.12.2021	Номінальна вартість	Резерв під очікувані кредитні збитки (ECL)	Основа для розрахунку
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK OIL&GAS DEVELOPMENT)	10,28%	160 915	16 542	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK Oil and Gas B.V.)	6,45%	2 499	161	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK GRIDS)	10,02%	23 112	2 316	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK Energy B.V)	11,44%	192 787	22 055	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (Renewables)	10,66%	13 322	1 420	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (SCM, крім Групи Metinvest)	7,73%	244	19	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи

Група фінансових активів	Очікуваний відсоток втрат на 31.12.2021	Номінальна вартість	Резерв під очікувані кредитні збитки (ECL)	Основа для розрахунку
Інші компанії (строком виникнення менше 1 року)	10%	53 540	5 354	Історія платежів
Інші компанії (строком виникнення більше 1 року)	97%	23 327	22 627	Історія платежів
Населення (строком виникнення менше 1 року)	19,23%	662	127	Історія платежів
Населення (строком виникнення більше 1 року)	100%	15	15	Історія платежів
Кредитно знецінена дебіторська заборгованість	100%	43 463	43 463	Історія платежів

Станом на 31 грудня 2022 року Група переглянула ECL порівняно з 31 грудня 2021 року через зміни у ринкових котируваннях (кредитному спреді) по корпоративним облігаціям Групи ДТЕК Б.В., та державним облігаціям Уряду України, що використовуються як основа для визначення очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9.

Група фінансових активів	Очікуваний відсоток втрат на 31.12.2022	Номінальна вартість	Резерв під очікувані кредитні збитки (ECL)	Основа для розрахунку
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK OIL&GAS DEVELOPMENT)	16,60%	2 496	414	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK B.V., без КомпСубхолд DTEK Oil and Gas B.V.)	21,19%	244 969	51 909	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK GRIDS)	22,17%	61 364	13 604	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK Energy B.V)	22,17%	95 037	21 070	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (Renewables)	22,17%	91 467	20 278	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (SCM, крім Групи Metinvest)	19,21%	401	77	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (DTEK Oil and Gas B.V.)	16,60%	8 339	1 384	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Фінансова дебіторська заборгованість пов'язаних сторін (Д.Трейдинг)	12,55%	9 484	1 190	Скоригована дохідність корпоративних облігацій Компаній Групи
Інші компанії (строком виникнення менше 1 року)	10%	26 474	2 647	Історія платежів
Інші компанії (строком виникнення більше 1 року)	97%	53 667	52 057	Історія платежів
Населення (строком виникнення менше 1 року)	19,23%	565	109	Історія платежів
Населення (строком виникнення більше 1 року)	100%	319	319	Історія платежів

Група фінансових активів	Очікуваний відсоток втрат на 31.12.2022	Номінальна вартість	Резерв під очікувані кредитні збитки (ECL)	Основа для розрахунку
Кредитно знецінена дебіторська заборгованість	100%	39 697	39 697	Історія платежів

У сумі резерву під очікувані кредитні збитки з дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості сталися наступні зміни:

<i>у тисячах гривень</i>	Дебіторська заборгованість з основної діяльності	Інша дебіторська заборгованість	Аванси видані
Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки на 01 січня 2022 року	(89 381)	(9 879)	(14 839)
Витрати на знецінення	(356 319)	(11 256)	(12 481)
Оренда у праві користування	-	-	(2 847)
Сторно резерву впродовж року	266 503	16 046	4 628
Списання безнадійної заборгованості	194	-	137
Оренда у праві користування	-	-	4 739
Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2022 року	(179 003)	(5 089)	(20 663)

<i>у тисячах гривень</i>	Дебіторська заборгованість з основної діяльності	Інша дебіторська заборгованість	Аванси видані
Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки на 01 січня 2021 року	(54 347)	(3 195)	(17 620)
Витрати на знецінення	(120 731)	(16 164)	(4 940)
Оренда у праві користування	-	-	(4 740)
Сторно резерву впродовж року	85 653	8 969	403
Списання безнадійної заборгованості	44	511	1 029
Оренда у праві користування	-	-	11 029
Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2021 року	(89 381)	(9 879)	(14 839)

15. Інші оборотні активи (до рядку консолідованого балансу 1190)

Інші оборотні активи (до рядку балансу 1190) складаються з наступних статей:

<i>у тисячах гривень</i>	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Безвідсоткова фінансова допомога, видана пов'язаним особам зі строком погашення до 1 року	125 793	641 547
Мінус: оціночний резерв під очікувані кредитні збитки	(26 655)	(65 529)
Податок на додану вартість (податковий кредит)	4 781	1 955
Грошові документи	15	9
Всього інші оборотні активи	103 934	577 982

Резерв під очікувані кредитні збитки по непогашеній заборгованості з поворотної фінансової допомоги станом на дату звітності розраховується згідно МСФЗ (IFRS) 9.

У складі резерву під очікувані кредитні збитки з заборгованості з поворотної фінансової допомоги відбулися наступні зміни:

ТОВ «ДТЕК СЕРВІС»**Примітки до консолідованої фінансової звітності за рік, що закінчується 31 грудня 2022 року (в тисячах гривень)**

<i>у тисячах гривень</i>	2022 рік	2021 рік
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня	(65 529)	(13 241)
Витрати на резерв під кредитні збитки	(60 505)	(95 903)
Сторно резерву під кредитні збитки продовж періоду	99 379	43 615
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня	(26 655)	(65 529)

16.Гроші та їх еквіваленти та поточні фінансові інвестиції (до рядку консолідованого балансу 1165)

<i>у тисячах гривень</i>	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Банківські рахунки поточні «ПУМБ»	43 494	129 125
Банківській рахунок картковий «ПУМБ»	103	107
Банківській рахунок картковий «Укргазбанк»	106	-
Банківській рахунок картковий «Таскомбанк»	103	-
Банківській рахунок картковий «Південний»	100	-
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	43 906	129 232

Майже усі рахунки знаходяться у ПАТ "ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» - банківській установі, рейтинг яким згідно агентства Moody's не присвоєно. Цей банк належить до ТОП-10 українських банків за розміром загальних активів та капіталу (за даними Національного банку України).

Станом на 31 грудня 2022 та 31 грудня 2021 року обмеження щодо грошових коштів відсутні. Усі залишки на банківських рахунках не прострочені і не знецінені. Група не надавала грошові кошти та їх еквіваленти у заставу як забезпечення позикових коштів. У звітному періоді Компанія не проводила суттєвих грошових операцій.

17.Статутний капітал (до рядків консолідованого балансу 1400, 1410, 1420)

12 серпня 2021 року за рішенням одноосібного учасника ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» DTEK GROUP B.V. статутний капітал Товариства збільшився за рахунок залучення додаткового вкладу у розмірі 9 423 тис.гривень. Таким чином на 31 грудня 2021 року статутний капітал складав 1 569 458 тис. гривень. Власники статутного капіталу, станом на 31 грудня 2021 року:

Учасник	Номінальна вартість частини, тис.грн	% від загальної величини
DTEK GROUP B.V.	1 569 458	100%
Всього	1 569 458	100%

На 31 грудня 2022 року статутний капітал складає 1 569 458 тис. грн. Власник статутного капіталу, станом на 31.12.2022р.

Учасник	Номінальна вартість частини, тис.грн	% від загальної величини
DTEK GROUP B.V.	1 569 458	100%
Всього	1 569 458	100%

За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, Група отримала чистий прибуток у сумі 100 124 тис. гривень. (2021 рік: чистий прибуток у сумі 186 022 тис.гривень) та мала накопичені збитки у сумі 53 879 тис.гривень. (2021 рік: накопичені збитки у сумі 154 003 тис.гривень).

Дивідендів, нарахованих та виплачених протягом 2022 року, не було.

Дивіденди, нараховані та виплачені протягом 2021 року, були такими:

<i>у тисячах гривень</i>	31 грудня 2022р.	31 грудня 2021р.
Дивіденди, нараховані протягом року	-	238 657
Дивіденди, виплачені протягом року	-	238 657
Всього	-	-

У вересні 2021 році за рішенням одноосібного учасника прийнято рішення спрямувати чистий фінансовий результат Товариства, сформований станом на 31.12.2020 року у розмірі 72 012 тис.гривень на виплату дивідендів одноосібному учаснику Товариства – компанії DTEK GROUP B.V.

У грудні 2021 році за рішенням одноосібного учасника прийнято рішення спрямувати чистий фінансовий результат Товариства, сформований станом на 30.09.2021 року у розмірі 166 645 тис.гривень на виплату дивідендів одноосібному учаснику Товариства – компанії DTEK GROUP B.V.

18. Інші довгострокові зобов'язання (до рядків консолідованого балансу 1515, 1610)

<i>у тисячах гривень</i>	31 грудня 2022р.	31 грудня 2021р.
Оренда у праві користування нерухомість (до рядку 1515)	791 242	537 904
Дисконт оренда у праві користування нерухомість (до рядку 1515)	(315 853)	(225 010)
Оренда у праві користування транспорт (до рядку 1515)	3 290	4 712
Дисконт оренда у праві користування транспорт (до рядку 1515)	(701)	(1 241)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди у праві користування нерухомість (до рядку 1610)	125 562	126 580
Дисконт поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди у праві користування нерухомість (до рядку 1610)	(10 489)	(10 004)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди у праві користування транспорт (до рядку 1610)	1 422	1 422
Дисконт поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди у праві користування транспорт (до рядку 1610)	(150)	(141)
Всього довгострокових зобов'язань	594 323	434 222

19. Інші короткострокові зобов'язання (до рядків консолідованого балансу 1600)

<i>у тисячах гривень</i>	31 грудня 2022р.	31 грудня 2021р.
Короткострокова кредитна лінія	-	280 175
Всього короткострокових зобов'язань	-	280 175

27 квітня 2021 року була відкрита кредитна лінія в АТ «ТАСКОМБАНК» на загальну сумму 550 000 тис.гривень за кредитним договором № НК 2670. Станом на 31.12.2021 року сума до погашення складала 280 175 тис.грн.

20. Податки до сплати (до рядку консолідованого балансу 1620)

<i>у тисячах гривень</i>	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
ПДВ	6 784	21 619
Податок на прибуток	-	24 350
Інші податки та збори	2 331	4 451
Всього податків до сплати	9 115	50 420

21.Кредиторська заборгованість з основної діяльності та інша кредиторська заборгованість (до рядків консолідованого балансу 1615, 1625, 1630, 1635, 1690)

<i>у тисячах гривень</i>	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Кредиторська заборгованість за електроенергію(до рядку балансу 1615)	540	527
Кредиторська заборгованість роялти (до рядку балансу 1615)	308	1 895
Кредиторська заборгованість інша(до рядку балансу 1615)	11 615	14 441
Кредиторська заборгованість за інформаційно-консультаційні послуги(до рядку балансу 1615)	15 258	18 336
Кредиторська заборгованість за ІТ послуги (до рядку балансу 1615)	19 569	27 639
Кредиторська заборгованість за придбанні ТМЗ (до рядку балансу 1615)	4 119	50 005
Кредиторська заборгованість за послуги клінінгу (до рядку балансу 1615)	1 087	2 699
Кредиторська заборгованість за послуги охорони (до рядку балансу 1615)	850	1 167
Кредиторська заборгованість за транспортні послуги (до рядку балансу 1615)	1 723	2 190
Кредиторська заборгованість основні засоби(до рядку балансу 1615)	10 733	59 936
Кредиторська заборгованість нематеріальні активи(до рядку балансу 1615)	5 260	96 017
Заробітна плата (до рядків балансу 1625,1630)	11 335	24 162
Аванси отримані (до рядку балансу 1635)	25 564	25 763
Короткострокова фінансова допомога (до рядків балансу 1690)	319 085	447 729
Інша заборгованість (до рядків балансу 1690)	6 150	4 827
Всього кредиторська заборгованість	433 196	777 333

Основні кредитори Групи у 2022 та 2021 роках :

2022 р.	2021 р.
ТОВ "КАН СІТІ"	ТОВ "САП Україна"
ТОВ "Ентерпрайз Сервісиз Юкрейн"	ТОВ "Ентерпрайз Сервісиз Юкрейн"
ІП "ЛОГІН"	ІП "ЛОГІН"
ТОВ "СІТОН ГРУП"	ТОВ "ЛАН ТЕК"
ТОВ "ІТ-ІНТЕГРАТОР"	ТОВ "АЙТІС"

Поворотна фінансова допомога безвідсоткова, отримана від пов'язаних сторін зі строком погашення до 1 року, зі справедливою вартістю, що приблизно дорівнює номіналу.

Погашення поворотної фінансової допомоги від пов'язаних сторін під спільним контролем DTEK GROUP B.V. у 2022 році відбулося у сумі 1 411 608 тис.гривень, отримання у сумі 1 282 964 тис. гривень. (у 2021 році погашення 2 821 506 тис.гривень., отримання 3 379 620 тис.гривень.)

22.Поточні забезпечення (до рядку консолідованого балансу 1660)

<i>у тисячах гривень</i>	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Поточні забезпечення резерв відпусток	33 384	58 278
Поточні забезпечення резерв на забезпечення виплат премій та бонусів	34 682	48 764
Всього кредиторська заборгованість	68 066	107 042

Усі зазначені вище резерви класифіковані як поточні забезпечення, оскільки Група не має безумовного права відстрочити розрахунок на строк більше одного року.

Нарахування резервів проходить через витрати на персонал у складі відповідних операційних витрат.

У сумі резерву поточних забезпечень у 2022 році сталися наступні зміни:

<i>у тисячах гривень</i>	Поточні забезпечення резерв відпусток	Поточні забезпечення резерв на забезпечення виплат премій та бонусів
Резерв на 1 січня 2022 року	(58 278)	(48 764)
Нарахування резерву	(43 683)	(78 814)
Виплачено резерву	68 577	92 896
Резерв на 31 грудня 2022 року	(33 384)	(34 682)

У сумі резерву поточних забезпечень у 2021 році сталися наступні зміни:

Резерв на 1 січня 2022 року	Поточні забезпечення резерв відпусток	Поточні забезпечення резерв на забезпечення виплат премій та бонусів
Резерв на 1 січня 2021 року	(45 281)	(36 707)
Нарахування резерву	(61 268)	(93 182)
Виплачено резерву	48 271	81 125
Резерв на 31 грудня 2021 року	(58 278)	(48 764)

23. Аналіз послуг по категоріях (до рядку 2000 консолідованого звіту про фінансові результати)

<i>у тисячах гривень</i>	2022 рік	2021 рік
Дохід від послуг коворкінгу та оренди	272 354	308 077
Дохід від послуг соціальних об'єктів	79 315	122 223
Дохід від послуг ОЦО	323 162	283 004
Дохід від ІТ послуг	556 452	587 870
Дохід від транспортних послуг	32 667	51 888
Дохід від інших послуг (основна діяльність)	354 743	502 344
Чистий дохід від реалізації (рядок 2000)	1 618 693	1 855 406

Згідно МСФЗ (IFRS) 15 Група визнає виручку від реалізації послуг в момент виконання умов договору в конкретний момент часу. Виконання договору - надання послуги, коли клієнт отримує контроль над такою послугою.

Група визнає дохід від послуг коворкінгу щомісячно по факту надання послуг. Договори по коворкінгу та оренді укладаються строком на рік з можливістю продовження.

24. Собівартість реалізованої продукції (до рядку 2050 консолідованого звіту про фінансові результати)

<i>у тисячах гривень</i>	2022 рік	2021 рік
Матеріальні витрати	(18 984)	(30 410)
Витрати на оплату праці	(524 859)	(627 094)
Відрахування на соціальні заходи	(94 843)	(118 802)
Амортизація	(337 219)	(282 895)
Інші операційні витрати	(269 484)	(398 958)
Собівартість реалізації (рядок 2050)	(1 245 389)	(1 458 159)

25.Адміністративні витрати (до рядку 2130 консолідованого звіту про фінансові результати)

<i>у тисячах гривень</i>	2022 рік	2021 рік
Матеріальні витрати	(1 130)	(549)
Витрати на оплату праці	(29 138)	(32 540)
Відрахування на соціальні заходи	(4 177)	(5 136)
Амортизація	(870)	(896)
Інші операційні витрати	(14 826)	(10 173)
Всього витрат (рядок 2130)	(50 141)	(49 294)

26.Інші та інші операційні доходи (до рядків 2120 та 2240 консолідованого звіту про фінансові результати)

<i>у тисячах гривень</i>	2022 рік	2021 рік
Дохід від реалізації товарів, послуг (не основна діяльність) (до рядку 2120)	102 493	228 017
Дохід від реалізації запасів (до рядку 2120)	33	275
Інші операційні доходи (до рядку 2120)	18 016	2 297
Дохід від реалізації основних засобів (до рядку 2240)	4 786	66 553
Дохід від реалізації НА (до рядку 2240)	69 455	199 685
Відновлення резерву по авансам виданим за ОЗ (2240)	-	10
Відновлення резерву по авансам виданим за НА (2240)	-	181
Відновлення резерву знецінення кредити Фіндопомога Краткоср (2240)	38 813	-
Зміна вартості актива права користування (до рядку 2240)	11 821	-
Дохід від безкоштовно отриманих необоротних активів(до рядку 2240)	350	-
Всього доходів (рядок 2120 та рядок 2240)	245 767	497 018

27.Інші витрати та інші операційні витрати (до рядків 2180 та 2270 консолідованого звіту про фінансові результати)

<i>у тисячах гривень</i>	2022 рік	2021 рік
Собівартість реалізації товарів, послуг (не основна діяльність) (до рядку 2180)	(97 348)	(207 755)
Собівартість реалізації запасів (до рядку 2180)	(1 623)	(334)
Матеріальні витрати(до рядку 2180)	(5 383)	-
Витрати на оплату праці (до рядку 2180)	(17 643)	(3 811)
Відрахування на соціальні заходи(до рядку 2180)	(2 120)	(1 194)
Амортизація(до рядку 2180)	(404)	-
Нарахування/Сторно оціночного резерву під очікувані кредитні збитки (до рядку 2180)	(92 882)	(46 810)
ПДВ за рахунок прибутку	(5 397)	(14 192)
Витрати на добровільне медичне страхування (до рядку 2180)	(8 863)	(10 546)
Курсова різниця (до рядку 2180)	-	(188)
Інші операційні витрати (до рядку 2180)	(6 104)	(10 506)
Собівартість реалізації ОЗ (до рядку 2270)	(2 347)	(11 804)
Собівартість реалізації НА(до рядку 2270)	(68 470)	(200 564)
Витрати на списання ОЗ (до рядку 2270)	(1)	(4)
Нарахування резерву знецінення аванси за ОЗ (до рядку 2270)	(3 583)	-
Нарахування резерву знецінення кредити Фіндопомога Довгострокова (до рядку 2270)	(19 233)	-
Витрати на списання НКІ	(4 465)	-
Нарахування знецінення на ОЗ	(1 366)	-

у тисячах гривень	2022 рік	2021 рік
Зміна вартості актива права користування (до рядку 2270)	-	17
Нарахування резерву знецінення кредити ФіндопомогаКраткоср (до рядку 2270)	61	(52 289)
Всього інших та операційних витрат (рядок 2180, 2270)	(337 171)	(560 386)

28. Фінансові доходи і витрати (до рядків 2220, 2250 консолідованого звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	2022 рік	2021 рік
Процентні доходи по залишках на розрахункових рахунках	4 314	7 494
Процентні доходи довгострокова фіндопомога	7 864	-
Всього фінансових доходів (рядок 2220)	12 178	7 494
Фінансові витрати оренда	(53 229)	(62 732)
Проценти кредитні лінії короткострокові	(292)	(2 771)
Фінансові витрати довгострокова фіндопомога	(67 112)	-
Всього фінансових витрат (рядок 2250)	(120 633)	(65 503)
Всього фінансових доходів/(витрат), чиста сума	(108 455)	(58 009)

29. Податок на прибуток (до рядку 2300 консолідованого звіту про фінансові результати)

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. У грудні 2010 року Україна прийняла новий Податковий кодекс, який набув чинності з 1 січня 2011 року. Станом на 31 грудня 2022 року відстрочені податкові активи та зобов'язання оцінюються із використанням ставки 18%, яка передбачено Податковим кодексом. Податок на прибуток складається з таких компонентів:

(а) Компоненти витрат по податку на прибуток.

Дохід з податку на прибуток складається з таких компонентів:

у тисячах гривень	2022 рік	2021 рік
Поточний податок	(33 628)	(65 276)
Відстрочений податок	10 448	24 722
Дохід/(витрати) з податку на прибуток за рік	(23 180)	(40 554)

б) Звіряння витрат по податках з прибутком або збитком, помноженим на відповідну ставку оподаткування

Прибутки Групи в 2022 році оподатковувалися за ставкою 18% (2021: 18%). Порівняння очікуваного і фактичного податку на прибуток представлено нижче:

у тисячах гривень	2022 рік	2021 рік
(Збиток)/Прибуток до оподаткування	129 287	226 576
Теоретична сума податкового зобов'язань/(кредиту) з податку на прибуток по встановленій законом ставці податку 18%	(23 272)	(40 784)
Податковий ефект статей, які не віднімаються для цілей оподаткування або не включаються в суму оподаткування	92	230
Дохід/(витрати) з податку на прибуток за рік	(23 180)	(40 554)

(в) Відстрочені податки, проаналізовані по видах тимчасових різниць

Через відмінності між принципами оподаткування в Україні і МСФЗ виникають певні тимчасові різниці між балансовою вартістю деяких активів і зобов'язань для цілей консолідованої фінансової звітності і їх вартістю для цілей визначення бази оподаткування.

у тисячах гривень	31 грудня 2021 р.	Кредитовано/ віднесено) на прибуток або збиток	Віднесено на капітал	31 грудня 2022р.
Податковий ефект тимчасових різниць, що зменшують/(що збільшують) суму оподаткування, і перенесених податкових збитків				
Основні засоби	38 027	(3 335)		34 692
Дебіторська заборгованість	18 753	17 309		36 062
Інші фінансові інструменти	11 804	(6 986)		4 818
Резерв відпусток	2	(2)		-
Дебіторська заборгованість довгострокова	-	3 462		3 462
Чистий відстрочений податковий актив/ (зобов'язання)	68 586	10 448		79 034

у тисячах гривень	31 грудня 2020 р.	Кредитовано/ віднесено) на прибуток або збиток	Віднесено на капітал	31 грудня 2021 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, що зменшують/(що збільшують) суму оподаткування, і перенесених податкових збитків				
Основні засоби	30 389	7 638		38 027
Дебіторська заборгованість	10 944	7 809		18 753
Інші фінансові інструменти	2 388	9 416		11 804
Резерв відпусток	2	-		2
Резерв судових позовів	27	(27)		-
Збитки минулого періода	114	(114)		-
Чистий відстрочений податковий актив/ (зобов'язання)	43 864	24 722		68 586

30.Інші операційні витрати (до рядку 2520 консолідованого звіту про фінансові результати)

у тисячах гривень	2022 рік	2021 рік
Собівартість реалізації товарів, послуг (не основна діяльність)	-	(213 502)
Собівартість реалізації запасів	-	(534)
Нарахування/Сторно оціночного резерву під очікувані кредитні збитки	(92 882)	(46 810)
ПДВ за рахунок прибутку	(5 397)	(14 192)
Витрати на добровільне медичне страхування	(8 863)	(10 912)
Роялті	(3 496)	(1 895)
Нарахування/Сторно витрат по судовим позовам	-	153
Інші послуги сторонніх організацій	(264 546)	(402 921)
Інші податки та збори	(3 816)	(5 403)
Нарахування/Сторно знецінення запасів	2 129	837
Витрати на відрядження, проживання	(19 311)	(4 359)
Штрафи, пені	(5)	(6)
Інші витрати	(1 149)	(76)
Інші операційні витрати, всього (рядок 2520)	(397 336)	(699 620)

Група несе витрати на відшкодування пільгових пенсій, призначених співробітникам за списком №1 (15 осіб). У 2022 році витрати склали 475,7 тис. гривень (у 2021 році – 458,8 тис. гривень).

Станом на 31 грудня 2022 року заборгованості по відшкодуванню пільгових пенсій немає.

31. Умовні та контрактні зобов'язання

Оподаткування – Для податкового середовища в Україні характерні складність податкового адміністрування, суперечливі тлумачення податковими органами податкового законодавства та нормативних актів, які, окрім іншого, можуть збільшити фінансовий тиск на платників податків. Непослідовність у застосуванні, тлумаченні і впровадженні податкового законодавства може призвести до судових розглядів, які, у кінцевому рахунку, можуть стати причиною нарахування додаткових податків, штрафів і пені, і ці суми можуть бути суттєвими.

На думку керівництва, Група дотримується усіх вимог чинного податкового законодавства у країні своєї реєстрації.

Юридичні питання – Під час звичайної господарської діяльності Група бере участь у судових процесах та виступає стороною претензій. На думку керівництва Групи, кінцеві зобов'язання, якщо такі виникнуть, прийняті на основі розгляду таких справ або претензій, не матимуть істотного впливу на фінансовий стан або результати майбутньої діяльності Групи. Станом на 31 грудня 2021 року умовні зобов'язання Групи склали 13 936 тис.грн.. Станом на 31 грудня 2022 року Група була стороною судових проваджень. Станом на 31 грудня 2022 року умовні зобов'язання Групи складають 17 034 тис.грн.

Зобов'язання за кредитними договорами:

Група виступила поручителем та іпотекодавцем за кредитними договорами ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» та «D.TRADING INTERNATIONAL SA».

23.12.2019 між АТ «ТАСКОМБАНК» та ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» укладено кредитний договір № НК 2367, та НК 2368 за яким відкрита мультивалютна кредитна лінія в АТ «ТАСКОМБАНК» на загальну сумму 5 000 000 доларів США. Дана кредитна лінія є спільною з Компанією ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ». Група не використовувала та не має намірів щодо користування кредитними коштами найближчим часом.

26.10.2020 між АТ «ТАСКОМБАНК» та ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» укладено кредитний договір № НК 2533, за яким відкрита мультивалютна кредитна лінія в АТ «ТАСКОМБАНК» на загальну сумму 3 000 000 євро. Дана кредитна лінія не є спільною з Компанією «D.TRADING INTERNATIONAL SA».

26.10.2020 між АТ «ТАСКОМБАНК» та ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» укладено кредитний договір № НК 2534, за яким відкрита мультивалютна кредитна лінія в АТ «ТАСКОМБАНК» на загальну сумму 2 000 000 євро. Дана кредитна лінія не є спільною з Компанією ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ».

01.07.2021 між АТ «ТАСКОМБАНК» та ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» укладено кредитний договір № НК 2766 та НК 2767 за яким відкрита мультивалютна кредитна лінія в АТ «ТАСКОМБАНК» на загальну сумму 3 600 000 доларів США. Дана кредитна лінія є спільною з Компанією ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ». Група не використовувала та не має намірів щодо користування кредитними коштами найближчим часом.

09.12.2021 між АТ «ТАСКОМБАНК» та ТОВ «ДТЕК СЕРВІС» укладено кредитний договір № НК 2928 та НК 2929 за яким відкрита мультивалютна кредитна лінія в АТ «ТАСКОМБАНК» на загальну сумму 2 000 000 доларів США. Дана кредитна лінія є спільною з Компанією ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ». Група не використовувала та не має намірів щодо користування кредитними коштами найближчим часом.

Станом на 31.12.2022 року відповідно до договорів іпотеки з АТ «ТАСКОМБАНК», передано в заставу об'єкти нерухомості, нежитлові будівлі, які обліковуються на балансі Групи у складі основних засобів. Первісна вартість вказаного рухомого та нерухомого майна 162 074 тис.гривень., балансова вартість на 31.12.2022 року становить 136 246 тис.гривень. Передача майна у заставу не призвела до обмеження володіння та користування нерухомим майном.

32. Справедлива вартість фінансових інструментів

Група для визначення справедливої вартості і розкриття інформації про неї використовує ієрархію джерел оцінки справедливої вартості та підходи, інформація щодо яких розкрита в примітці 8.

Справедлива вартість фінансової дебіторської заборгованості (Примітка 12,14), та фінансової кредиторської заборгованості (Примітка 21), інші довгострокові зобов'язання (Примітка 18), поточні забезпечення (Примітка 22), що оцінюються за амортизованою собівартістю, відповідає третьому рівню ієрархії. Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань визначається виходячи з моделей розрахунку вартості на основі аналізу дисконтованих грошових потоків. Оскільки ставки дисконтування, встановлені за використання фінансовими активами та зобов'язаннями, є ринковими та відповідають поточній ситуації, справедлива вартість оцінюється на рівні балансової. Дебіторська та кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги є поточними, а тому їх вартість відповідає справедливій.

Основні засоби відображаються у звіті про фінансовий стан за справедливою вартістю. Основні засоби Групи належать до 3-го рівня в ієрархії справедливої вартості.

Більшість фінансових активів і зобов'язань Групи обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Ці активи не оцінюються за справедливою вартістю в балансі. Для більшості цих інструментів справедлива вартість суттєво не відрізняється від їх балансової вартості, оскільки відсотки до отримання/сплати або близькі до поточних ринкових ставок, або інструменти є короткостроковими за своєю природою.

Станом на 31 грудня 2022 року та станом на 31 грудня 2021 року балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань приблизно дорівнює її справедливій вартості.

33.Оцінки та управління ризиками

Підхід Групи ДТЕК, до якої належить Група, до ризик-менеджменту передбачає комплексну систему внутрішнього контролю та управління ризиками, засновану на стратегічному та поточному плануванні. У складі організаційної структури Групи функціонує Департамент з управління ризиками. Функція ризик-менеджменту представлена в Групі як на рівні корпоративного центру, так і на рівні підприємств.

Підходи до управління ризиками уніфіковані і ідентичні на всіх підприємствах (єдиний підхід до оцінки та аналізу ризиків, єдині принципи страхування, єдині вимоги до системи внутрішнього контролю в процесах). Група систематично виявляє і оцінює ризики, що впливають на досягнення стратегічних та операційних цілей, оцінка ризиків також може додатково проводитись у випадках суттєвих змін зовнішнього середовища або стратегії. Менеджмент проінформований і розуміє, як ризики впливають на досягнення цілей підприємств та Групи в цілому. Усі рішення приймаються з урахуванням існуючих і потенційних загроз і можливостей.

Група приділяє особливу увагу моніторингу і мінімізації операційних ризиків - реалізуються програми зі зниження операційних витрат і підвищенню ефективності виробничих процесів, розроблено плани ліквідації аварійних ситуацій.

В області операційної діяльності пріоритетним є управління ризиками, пов'язаними з охороною праці, навколишнього середовища, забезпеченням безперебійної діяльності.

З метою зниження наслідків реалізації операційних ризиків активно використовується страхування. У Групі розроблена концепція страхового захисту, реалізацію якої централізовано для всього бізнесу здійснює підрозділ, що забезпечує єдиний методологічний підхід при взаємодії зі страховим ринком і дозволяє оптимізувати величину страхових відрахувань.

Система страхування забезпечує захист інтересів включає добровільне страхування (страхування майна, покриття збитків у разі перерви виробничої діяльності, медичне страхування, КАСКО тощо), а також виконання вимог з обов'язкових видів страхування. При організації страхового захисту враховується повнота покриття, оптимальність умов страхування та надійність розміщення ризиків.

Для зниження ризику ліквідності здійснюється диверсифікація в розрізі контрагентів та оптимізація умов договорів у частині термінів оплати, реалізуються програми зі зниження операційних витрат (які, в тому числі, ведуть до підвищення ефективності процесів Групи).

Зниження впливу даного ризику також досягається шляхом підтримки заданого рівня абсолютної ліквідності. У Групі запроваджено механізм планування та управління рухом грошових коштів, який дозволяє оперативно реагувати на зміни у зовнішньому і внутрішньому середовищі.

Таким чином, для ефективного управління ризиками Група:

- регулярно виявляє і оцінює ризики, що впливають на досягнення стратегічних та операційних цілей;

- забезпечує прийняття рішень з урахуванням їх потенційних ризиків;
- вибирає оптимальну стратегію управління ризиками, порівнюючи ступінь зниження ризику і вартість заходів щодо їх управління;
- здійснює регулярний моніторинг ефективності заходів з управління ризиками;
- застосовує страхування ризиків, управляти якими всередині Груп нераціонально або неможливо;
- централізовано управляє системою страхового захисту.

Політичні та макроекономічні ризики

Податкове навантаження:

Цей ризик є притаманним для Групи, зростання податкового навантаження може привести до зміни фінансових результатів діяльності емітента, зокрема зменшення чистого прибутку, оборотного капіталу, що в подальшому може негативно вплинути на інвестиційні програми Групи і, як наслідок, завадити реалізації програм соціального партнерства, екологічних заходів тощо. Основним нормативним документом, регламентуючим діяльність емітента у податковому просторі є Податковий Кодекс України за повним виконанням якого пильно стежать окремі підрозділи Групи.

Ризики, пов'язані з невизначеністю регуляторного середовища для діяльності:

У зв'язку із високим рівнем регуляторного упорядкування діяльності Групи, зазначений ризик є значним. Несвоєчасна підготовка роз'яснювальних документів по окремим питанням при прийнятті нових законів щодо господарської діяльності суб'єктів господарювання призводить до невизначеності регуляторного середовища при тому, що виробничий процес Групи є безперервним.

Ризики, пов'язані із політичною нестабільністю:

У звітному періоді ризики, пов'язані із політичною нестабільністю, мали незначний вплив на Групу. Але, незважаючи на всі перешкоди і завдяки своєчасним заходам з управління ризиками, Група змогла забезпечити безперебійну діяльність.

Ризики, пов'язані із рецесією чи зниженням темпів економічного розвитку:

Зниження темпів економічного розвитку може мати негативні наслідки, зокрема, завадити реалізації проектів подальшого розвитку стратегії модернізації виробничих об'єктів Групи, привести до зменшення обсягів виробництва і, як наслідок, збільшення собівартості продукції.

Ризики, пов'язані із зростанням інфляції чи зниження впевненості споживачів у майбутньому:

У фінансовий план витрати складаються з урахуванням коефіцієнтів інфляції.

Ризики, пов'язані з неефективною судовою системою:

Змін у факторах ризику протягом звітного періоду не було. До ризиків, пов'язаних з неефективною судовою системою Група відносяться: - суб'єктивне оцінювання судом доказів по справі; - неоднозначне трактування судами різних інстанцій норм матеріального права та порушення норм процесуального права; - зміна судової практики.

Валютний ризик

Група здійснює основну діяльність в Україні. Відповідно, валютний ризик, на який вона наражається, обмежений монетарними одиницями, які деноміновані в доларах США або прив'язані до долара США.

Основні негативні наслідки впливу світової фінансової кризи на економіку України полягають у зменшенні притоку капіталу та скороченні попиту на продукцію українського експорту. Ці фактори у поєднанні із зростаючою внутрішньою нестабільністю в країні призвели до волатильності валютного ринку та спричинили суттєве падіння гривні по відношенню до основних іноземних валют. Керівництво контролює цей валютний ризик, але Група не хеджує свої валютні позиції у доларах США.

Даний ризик, як й усі інші фінансові ризики, управляється централізовано й підлягає пильному моніторингу з боку Топ-менеджменту Групи.

Перелік монетарних статей балансу, деномінованих в валюті контракту іншій ніж функціональна валюта Групи (українська гривня), відносно яких оцінюється ризик станом на 31 грудня:

	Номінальна вартість на 31 грудня 2022р.	Номінальна вартість на 31 грудня 2022р.	Номінальна вартість на 31 грудня 2021р.	Номінальна вартість на 31 грудня 2021р	Номінальна вартість на 31 грудня 2021р
	Доллар США	Євро	Доллар США	Євро	Рубль
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (рядок 1125)	341	-	203	-	-
Загальна сума монетарних активів, номінованих в валюті контракту	341	-	203	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (рядок 1615)	38	18	28	19	279
Загальна сума монетарних зобов'язань, номінованих в валюті контракту	38	18	28	19	279

У таблиці далі показана чутливість прибутку або збитку та капіталу до обґрунтовано можливих змін обмінних курсів на звітну дату по відношенню до функціональної валюти Групи при незмінності решти змінних.

Ризик був розрахований лише для монетарних залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Групи (рядок 1125, 1615 Балансу)

<i>У тисячах гривень</i>	На 31 грудня 2022 р		На 31 грудня 2021 р.	
	Вплив на прибуток чи збиток	Вплив на капітал	Вплив на прибуток чи збиток	Вплив на капітал
Зміцнення євро на 25% (у 2019 році – на 25%)	(173)	(173)	(145)	(145)
Послаблення євро на 25% (у 2019 році – на 25%)	173	173	145	145
Зміцнення рубля РФ на 25% (у 2019 році – на 25%)	-	-	(25)	(25)
Послаблення рубля РФ на 25% (у 2019 році – на 25%)	-	-	25	25
Зміцнення долара США на 25% (у 2019 році – на 25%)	2 766	2 766	1 189	1 189
Послаблення долара США на 25% (у 2019 році – на 25%)	(2 766)	(2 766)	(1 189)	(1 189)

Валютний ризик виникає переважно відносно боргових зобов'язань і закупівель, які частково номіновані в іноземній валюті.

Ризики, пов'язані з обмеженням на валютні операції.

Вплив валютного ризику на Групу обмежений, так як Група здійснює продаж і несе витрати переважно в національній валюті.

Ризик процентної ставки

Оскільки Група зазвичай не має значних процентних активів, доходи та грошові потоки Групи від основної діяльності переважно не залежать від змін ринкових процентних ставок.

Група не має формальної політики та процедур з управління ризиком процентної ставки, оскільки керівництво вважає цей ризик незначним для діяльності Групи.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Група зіткнеться з труднощами при виконанні зобов'язань, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями.

Група щодня стикається з цим ризиком у зв'язку з вимогами щодо використання її вільних грошових коштів. Керівництво здійснює моніторинг помісячних прогнозів грошових потоків Групи. У поданій нижче таблиці показано зобов'язання станом на 31 грудня 2022 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці аналізу за строками – це недисконтовані грошові потоки за угодами.

Аналіз фінансових зобов'язань станом на 31 грудня 2022 року за строками погашення:

Станом на 31 грудня 2022 року:	До запитання та до 12 місяців	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання			
Інші довгострокові зобов'язання	794 532	-	794 532
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	197 396	650	198 046
Інші поточні зобов'язання (позики отримані від пов'язаних осіб)	319 085	-	319 085
Інші поточні зобов'язання	6 122	28	6 150
Всього майбутніх платежів, у т.ч. майбутніх виплат основної суми та процентів	1 317 135	678	3 171 813

Аналіз фінансових зобов'язань станом на 31 грудня 2021 року за строками погашення:

Суми у таблиці аналізу за строками – це дисконтовані грошові потоки за угодами.

Станом на 31 грудня 2021 року:	До запитання та до 12 місяців	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання			
Інші довгострокові зобов'язання	316 365	-	316 365
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	392 171	538	392 709
Інші поточні зобов'язання (позики отримані від пов'язаних осіб)	447 729	-	447 729
Інші поточні зобов'язання	4 805	22	4 827
Всього майбутніх платежів, у т.ч. майбутніх виплат основної суми та процентів	1 161 070	560	1 161 630

Кредитний ризик

Група наражається на кредитний ризик, який виникає тоді, коли одна сторона фінансового інструменту спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання взятих на себе зобов'язань. Кредитний ризик виникає в результаті реалізації Групою продукції на кредитних умовах та інших операцій з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи. Максимальна сума кредитного ризику, на який наражається Група, показана нижче за категоріями активів (2021 рік суми без урахування резерву під очікувані кредитні збитки).

у тисячах гривень	31 грудня 2022 р.	31 грудня 2021 р.
Грошові кошти та їх еквіваленти	43 906	129 232
Довгострокова дебіторська заборгованість (позики видані)	67 519	-
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	416 652	419 139
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	568	519
Інша дебіторська заборгованість	13 358	80 875

ТОВ «ДТЕК СЕРВІС»**Примітки до консолідованої фінансової звітності за рік, що закінчується 31 грудня 2022 року (в тисячах гривень)**

Інші оборотні активи (позики видані)	99 138	641 547
Загальна сума кредитного ризику балансових фінансових інструментів	641 141	1 271 312

Концентрація кредитних ризиків

У таблиці нижче представлений баланс основних контрагентів на дату балансу.

у тисячах гривень

Контрагенти	Класифікація в балансі	31 грудня 2022 р
АТ "ПУМБ"	Грошові кошти та їх еквіваленти	43 597
ТОВ "ДТЕК ВДЕ"	Довгострокова дебіторська заборгованість (позики видані)	67 519
ТОВ "ДТЕК"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	129 727
ТОВ "ДТЕК ВДЕ"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	48 395
АТ "ДТЕК ДОНЕЦЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	26 557
ТОВ "МОДУС ІКС"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	26 059
ТОВ "АКАДЕМІЯ ДТЕК"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	23 617
ТОВ "НАУКОВО-ПРОЕКТНИЙ ЦЕНТР ДТЕК"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	19 421
КП "КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	14 929
ПРАТ "ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	12 890
ТОВ "ДТЕК ЕНЕРГО"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	9 096
ТОВ "Д.ТРЕЙДІНГ"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	7 920
ТОВ "МОДУС ІКС"	Інша дебіторська заборгованість	4 042
ПРАТ "ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ"	Інша дебіторська заборгованість	3 736
АТ "ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО"	Інша дебіторська заборгованість	1 408
ТОВ "НАУКОВО-ПРОЕКТНИЙ ЦЕНТР ДТЕК"	Інша дебіторська заборгованість	930
ТОВ "ДТЕК"	Інші оборотні активи (позики видані)	86 691
ТОВ "МОДУС ІКС"	Інші оборотні активи (позики видані)	10 640

у тисячах гривень

Контрагенти	Класифікація в балансі	31 грудня 2021 р
АТ "ПУМБ"	Грошові кошти та їх еквіваленти	129 232
ТОВ "ДТЕК"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	103 564
КП "КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	49 923
ПРАТ "ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	26 039
ТОВ "НАУКОВО-ПРОЕКТНИЙ ЦЕНТР ДТЕК"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	22 743

ТОВ «ДТЕК СЕРВІС»**Примітки до консолідованої фінансової звітності за рік, що закінчується 31 грудня 2022 року (в тисячах гривень)**

ТОВ "АКАДЕМІЯ ДТЕК"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	22 426
ТОВ "ДТЕК ЕНЕРГО"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	19 197
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	13 071
АТ "ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	12 028
ТОВ "Д.ТРЕЙДІНГ"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	11 069
АТ "ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО"	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	10 619
ПРАТ "ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ"	Інша дебіторська заборгованість	35 405
АТ "ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО"	Інша дебіторська заборгованість	16 497
АТ "ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО"	Інша дебіторська заборгованість	15 668
ТОВ "ІНТЕРЕНЕРГОСЕРВІС"	Інша дебіторська заборгованість	5 001
ТОВ "ДТЕК МЕРЕЖІ"	Інші оборотні активи (позики видані)	375 466
ТОВ "ДТЕК ВДЕ"	Інші оборотні активи (позики видані)	146 000
ТОВ "ДТЕК"	Інші оборотні активи (позики видані)	110 000

Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками в Групі здійснюється стосовно фінансових ризиків (кредитного, ринкового, географічного, валютного, ризику ліквідності та ризику процентної ставки), а також операційних та юридичних ризиків. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

34.Події після звітної дати

На дату затвердження цієї звітності продовжуються військові дії та військовий стан і ми не можемо оцінити достовірний фінансовий вплив зазначеної події. Ураховуючи те, що перебіг війни може суттєво вплинути на операційне середовище в країні, а остаточне врегулювання неможливо передбачити з достатньою вірогідністю, необхідно надалі спостерігати за ситуацією та Група готове внести коригування до консолідованої фінансової звітності, за необхідності, щойно зможе оцінити вплив.

35.Затвердження консолідованої фінансової звітності

Дана консолідована фінансова звітність Групи за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, була затверджена до випуску Керівництвом 07.04.2023 року.

Директор

М.П.

підпис

Шишлова Тетяна Петрівна

прізвище, ім'я, по батькові

Менеджер по роботі з операційними компаніями

підпис

Кот Наталя Степанівна

прізвище, ім'я, по батькові